Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● № 248 (7989). ● 30 декабрь, 1982 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

Москваликлар ташаббусига қўшиламиз

ОЛДИНДА ЯНГИ МАРРАЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг қўшма тантанали мажлисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов қилган докладни ўқир экансан қалбинг совет кишилари ишларининг улуғворлиги учун ифтихор ҳис-туйғусига тўлиб тошади. Докладда иттифоқдош республикаларнинг ҳар бири Совет Иттифоқи экономикаси ва маданиятини умумий юксалтиришга бебаҳо ҳисса қўшаётганлиги қайд этиб ўтилган.

Бу ҳол Ўзбекистон мисолида яхши кўриниб турибди. Пахтачилик — умумиттифоқ меҳнат тақсимотида республикамизнинг асосий тармоғидир. Бу йил биз ўз бригадамизда гектар бошига 65 центнердан ҳосил кўтардик. Умуман колхозда ҳам пахтазорларнинг самараси юксакдир. Колхозимиз СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Москваликларнинг янги ташаббуси меҳнат ғайратимизни, эришилган натижалар билан қаноатланиб қолмаслик, яна ҳам самаралироқ ишлаш иштиёқини кучайтириб юборди. Ҳозир бригада қишки дала ишларини олиб бормоқда. Мақсадимиз — беш йилликнинг учинчи йилида пахта ҳосилдорлигини янада кўпайтиришга эришишдан ва шу тариқа кўп миллатли Ватанимиз куч-қудратини мустаҳкамлашга ўз ҳиссамизни қўшишдан иборатдир.

Адолат РЎЗМАТОВА,
Бекобод районидаги Ленин номли колхоз бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС XXVI съезди делегати.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ — ЗАФАР БАЙРОҒИ

1982 йил якунланмоқда. Тарихий юбилей йили — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тугалланмоқда. Уни совет кишилари зарбдор меҳнат билан нишонлаб, беш йилликнинг учинчи йилини муносиб кутиб олмоқдалар.

Совет халқлари муқаддас иттифоқининг бугунги тўйи буюк ва шодиёна байрамдир. Бу — эркин социалистик миллатлар бирлиги ва қардошларча дўстлиги байрамидир. Бу—бутун прогрессив инсоният байрамидир. Ана шу шонли байрам бепоён советлар диёрида, бутун ер юзида тантана билан нишонланмоқда. Шу кунларда серқуёш диёримизда шоду хуррамлик, ижодий илҳом ва бунёдкорлик вазияти ҳукм сурмоқда.

Улуғ совет Ватани учун зўр қувонч ва юксак ифтихор туйғуларига тўлиб тошган областимиз меҳнаткашлари бугунги кунда жонажон Коммунистик партиядан, унинг ленинчи Марказий Комитетидан беҳад миннатдор эканликларини изҳор қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов Кремлнинг Съездлар саройида қилган докладида «Совет Иттифоқи 60 йил мобайнида босиб ўтган йўл — бутун бир даврдир. Қолоқлик, қашшоқлик ва вайронгарчилик ҳолатидан маданияти ғоят юксак даражада кўтарилган ва халқ фаровонлиги доимо ошиб бораётган замонавий улуғ давлатнинг қудратигача бу қадар шитобли парвоз тарихда асло кўрилган эмас» деб таъкидлади. Совет халқларининг ягона қардошлик иттифоқига бирлашуви барча тарихий ғалабаларимизнинг энг муҳим замини бўлди.

Ўтган йиллар мобайнида Совет Ўзбекистони ва унинг пойтахт области ҳаёти ҳам тубдан ўзгарди, мисли кўрилмаган даражада гуллаб-яшнади. Капитализмни четлаб ўтган ўлкамиз ҳозирги тараққиётнинг чўққиларига кўтарилди.

Шу кунларда пойтахт областимиз ишлаб чиқаришнинг юзга яқин тармоғига эга бўлган қудратли индустриал марказдир. Бу тармоқларнинг ҳаммаси тез суъатлар билан ривожланмоқда. СССР ташкил топгандан буён саноатимиз маҳсулотининг ҳажми 400 баравардан зиёд кўпайди.

Шонли ишчилар синфимиз юбилей йилини жуда катта меҳнат зафарлари билан якунламоқда. Областимиз индустрияси ходимлари муддатидан илгари — 27 декабрда маҳсулот реализация қилиш ва тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Йил охиригача пландан ташқари 95 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича ўн биринчи беш йилликнинг икки йиллик плани 22 декабрда бажарилди.

Бу йил пахтакорларимиз мислсиз жасорат намуналарини кўрсатдилар. Қудратли замонавий техника билан қуролланган деҳқонларимиз енгилмас ирода, мардлик ва маҳоратларини табиий офатларга қарама-қарши қўйдилар ва об-ҳаво шароити қийинчиликларини енгдилар. Халқнинг қаҳрамонона меҳнати шонли ғалаба билан тугалланди. Давлат Ўзбекистоннинг 6 миллион тонна, Тошкент областининг 470 минг тонна «оқ олтин»ини олди.

Сабзавотчилар ва боғбонларимиз, ғаллакорлар ва шоликорларимиз, лубкорлар ва пиллачиларимиз ҳамда чорвадорларимиз ҳам юбилей муносабати билан ўз зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Хўжалик ва маданий қурилишдаги ютуқлар учун, мамлакатнинг ягона халқ хўжалик комплексини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун барча Иттифоқдош республикалар қатори жонажон Ўзбекистонимиз Қизил Байроқ билан мукофотланди. ССР Иттифоқининг 60 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариб, юбилей йилида ғолиб чиққанлар орасида пойтахт областимиз ва Тошкент шаҳри, Калинин райони ҳамда бир қатор меҳнат коллективлари ҳам бор.

Халқимиз шу тантанали кунларда ҳамма жабҳаларда эришилган буюк зафарлар учун ўз оғаси ва барча совет халқларининг содиқ дўсти — улуғ рус халқидан абадулабад миннатдор эканлигини чин қалбдан изҳор этмоқда. Рус халқи тинчлик ва тараққиёт, дўстлик ва қардошлик байроқдоридир. У қаҳрамонона бунёдкорлик меҳнати ва жанг майдонларидаги фидокорона кураши туфайли, интернационализм принципларига астойдил садоқати, ёрдамга ҳамиша ҳозиру-нозирлиги ва олижаноблиги туфайли мамлакатимиздаги барча халқларнинг самимий иззат-ҳурмати ва тўла ишончига сазовор бўлди.

Мамлакатимиз халқлари ўзларининг қаҳрамонона ўтмишларини, ажойиб ҳозирги кунларини, тағин ҳам гўзалроқ бўладиган истиқболларини улуғ Ленин барпо этган Коммунистик партия билан чамбарчас боғламоқдалар.

Партия олдимизга қўяётган мақсад ва вазифалар бутун совет халқининг фикр-туйғулари, орзу-истаклари, интилишларини тўла ифодалайди. Бу мақсад ва вазифалар халқимизнинг меҳнати билан муваффақиятли равишда ҳаётга тадбиқ қилинмоқда.

СССР юбилейи нишонланаётган кунларда бутун мамлакат меҳнаткашлари каби областимиз партия ташкилотлари, ишлаб чиқариш коллективлари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг 1982 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида: «Партия, давлат ва меҳнат интизомининг ҳар қандай бузилишига қарши қатъий кураш олиб бориш лозим», деган кўрсатмасини ҳаракат учун қўлланма деб қабул қилдилар. Улар москваликлар бошлаб берган янги ташаббусга қўшилиб «Шараф ва шуҳрат ҳам меҳнатга яраша!» шиори остида ишлашга қарор қилмоқдалар. Жумладан, Ўзбекистон машинасозлигининг байроқдори — «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси меҳнатчилари иш вақтида бир минут ҳам бекор турмаслик, умумий иш учун масъулиятни чуқурроқ ҳис этишга даъват этдилар. Масаланинг бу тахлитда қўйилиши тушунарлидир. Чунки, ҳар бир меҳнатчи қанчалик самарали ишласа, иш кунидан қанчалик рационал фойдаланилса пировард натижа қувончли бўлиб, турмушимиз ҳам шунчалик яхшиланиб боради. Илғор коллективлар, социалистик мусобақа ғолиблари ўз олдиларида турган вазифани худди шундай тушунмоқдалар.

Областимиз деҳқонлар синфининг вакиллари — бир группа илғор бригада бошлиқлари эса далачилик бригадалари раҳбарлари, колхозчилар, совхозларнинг ишчиларига қарата Мурожаат билан чиқдилар. Улар ўз Мурожаатларида 1983 йилда ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини янада ривожлантириш, мол ва паррандаларни бўрдоқига боқиб, 5—6 тоннадан гўшт етиштириш ва давлатга сотиш, мамлакат Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилдилар.

Булардан бошқа жойларда туғилаётган ташаббуслар ҳам халқимиз сиёсий етуклигининг, юксак активлигининг, партиянинг халқ бахт-саодати тўғрисидаги ғамхўрлигига амалий иш билан жавоб беришга ватанпарварларча интилаётганликларининг ёрқин далилидир.

Бошланаётган янги ҳаракат ва ташаббуслар келгуси йил планларини муваффақиятли туғаллашга, беш йилликнинг марказий, учинчи йилида юксак унумдорлик билан меҳнат қилиш учун яхши шарт-шароитлар яратиб қўйишга қаратилгандир.

1982 йил — юбилей йили меҳнат шуҳрати эстафетасини кириб келаётган янги 1983 йилга топширмоқда. Янада уюшқоқлик ва ташаббус билан ишлаб, Ватан қудратини мустаҳкамлаш халқимизнинг қатъий азму-қароридир.

Бугун Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган кунга 60 йил тўлди.

БЕБАҲО БОЙЛИК

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг Совет Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов қилган доклад билан танишиб чиққан бирлашмамиз меҳнатчилари қувончга тўлиб, жонажон Ватанимиз фаровонлиги йўлида илҳом билан янада яхшироқ меҳнат қила бошладилар. Бизларнинг ҳар биримиз совет халқларининг қардошларча дўстлигидан иборат бебаҳо бойликнинг моҳиятини алоҳида куч билан ҳис этдик. Мен кўп йиллардан бери «Малика» трикотаж бирлашмасининг интернационал коллективида меҳнат қилаяпман. Бу ерда ўнлаб турли миллат ва элатларнинг намояндалари ёнма-ён туриб ишлаяпти. Ўзаро ёрдам, иноқлик ҳаётимизнинг асосий қонунидир.

Партиянинг мамлакатимизда яшаётган барча миллат ва элатларни уйғун камол топтириш тўғрисидаги оталарча ғамхўрлигига жавобан биз янада зўр куч-ғайрат билан меҳнат қиламиз.

Фазлиддин ХЎЖАЕВ,
Тошкентдаги «Малика» трикотаж бирлашмаси ишлаб чиқариш участкаси мастерининг ёрдамчиси, Халқлар дўстлиги ордени кавалери.

Ю. В. АНДРОПОВ СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИЛАРИ А. Н. БЕРЕЗОВОЙ ВА В. В. ЛЕБЕДЕВ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов 29 декабрда СССР космонавт-учувчилари А. Н. Березовой ва В. В. Лебедев билан учрашди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов иштирок этди.

Суҳбат чоғида А. Н. Березовой билан В. В. Лебедев ўзлари амалга оширган космик учиш тўғрисида ва «Салют-7» — «Союз» орбитал комплекси ичида ўтказилган тадқиқотлар ҳамда экспериментларнинг натижалари ҳақида сўзлаб бердилар.

Ю. В. Андропов тарихда энг узоқ давом этган 211 кунлик космик учиш муваффақиятли тугалланганлиги ҳамда Ватаннинг юксак мукофотлари билан А. Н. Березовой ва В. В. Лебедевни сидқидилдан қутлади. Ю. В. Андропов уларни кириб келаётган Янги йил билан ҳам муборакбод этди ва совет халқи бахт-саодати йўлида космик фазони тадқиқ этиш соҳасида янгидан-янги ижодий муваффақиятлар тилади.

Учрашувда космонавтларни тайёрлаш раҳбари авиация генерал-лейтенанти В. А. Шаталов, учиш раҳбари СССР космонавт-учувчиси В. В. Рюмин, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири И. Ф. Дмитриев ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

МАРДЛИК ВА ҚАҲРАМОНЛИК УЧУН

КОСМОНАВТЛАРГА ВАТАННИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Космик фазони тинчлик мақсадларида ўзлаштириш соҳасида Ватан фани ва техникаси янги ғоят катта ғалабага эришди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида совет космонавтлари А. Н. Березовой ва В. В. Лебедевнинг тарихда энг узоқ давом этган 211 кунлик учиши муваффақиятли тугади.

29 декабрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов космос қаҳрамонларига Ватаннинг юксак мукофотларини топширди.

Ўртоқ В. В. КУЗНЕЦОВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Космонавтларимизнинг «Салют-7» илмий станцияси ичидаги қизғин қаҳрамонона вахтаси етти ой давом этди. Ватан ўзининг икки шонли ўғлони — коммунистлар Анатолий Николаевич Березовой билан Валентин Витальевич Лебедевни ҳақли равишда шарафламоқда.

Учиш якунлари партиямиз Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг табрикномасида юксак баҳога сазовор бўлди.

Советлар мамлакати гражданларининг тарихда энг узоқ давом этган учиши ҳаммани қойил қолдирмоқда. Березовой ва Лебедев ўртоқлар катта илмий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган тадқиқотлар ҳамда экспериментларнинг мураккаб программасини тўла-тўкис бажардилар. Айни вақтда улар космосдаги халқаро ҳамкорлик эстафетасини ҳам давом эттирдилар — Совет-Франция космик экипажини меҳмондўстлик билан қабул қилдилар. Станция ичида совет экипажи ҳам ишлади, унинг составида жаҳонда иккинчи космонавт аёл Светлана Савицкая бор эди. Асосий экипаж ва ана шу учишларнинг барча қатнашчилари аҳиллик билан дўстона ҳаракат қилиш намуналарини кўрсатдилар.

Сизлар космосдаги қизғин ишингизни ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаганлигингиз диққатга сазовордир. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Юрий Владимирович Андропов қайд этиб ўтганидек, ана шу олтмиш йил бизнинг мамлакатимиз учун тарихда мисли кўрилмаган шиддатли парвоз даври бўлди. Бу — қолоқлик, кулфатлар ва вайронгарчиликлар ҳолатидан замонавий буюк давлат қудрати сари, ғоят юксак маданият даражаси сари, халқнинг доимо ўсиб бораётган фаровонлиги сари парвоздир.

Космик техникамизнинг ютуқлари совет экономикаси ва маданияти ана шу парвознинг ажралмас қисми, социализм ғоят катта бунёдкорлик кучининг далили бўлиб қолди. Бу ютуқларда олимлар ижоди ва ишчиларнинг моҳир қўллари ниҳоятда аниқлик билан бажарган ишлар мужассамлашган бўлиб, булар космонавт-учувчилар фидокорлиги ва қаҳрамонлиги намунасидир.

«Салют-7» станцияси ўзининг космик ўтмишдошлари ишини давом эттириб, совет космик программасининг тинчлик характерда эканлигини яна бир бор яққол намойиш этди. Станция ичида Совет Иттифоқининг приборлари ва аппаратларигина эмас, шу билан бирга бошқа мамлакатларнинг приборлари ва аппаратлари ҳам ишламоқда. Улар Ер юзида тинчлик ишига, инсоният цивилизацияси тараққиётига хизмат қилмоқда.

Азиз Анатолий Николаевич ва Валентин Витальевич!

Совет халқи, Коммунистик партия ва давлатимиз космосни забт этишда қатнашаётганларнинг, фан ва техниканинг илғор марраларида турган кишиларнинг ижодий меҳнатини муносиб тақдирламоқдалар.

Энг узоқ давом этган космик учишни бажариш чоғида кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиги учун Анатолий Николаевич Березовойга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилиб, унга Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медали топширилади; СССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан унга «СССР космонавт-учувчиси» унвони берилди.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Валентин Витальевич Лебедев Ленин ордени ва иккинчи «Олтин Юлдуз» медали билан мукофотланди.

Шу муносиб мукофотларни топшира туриб, космосда кўп яшаган сизларни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати номидан чин қалбдан муборакбод этишга ижозат бергайсиз.

Сизларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ҳамда фан ва халқ хўжалигини ривожлантириш манфаатлари, Ватанимиз, Ер юзида тинчлик ва тараққиёт манфаатлари йўлида космосни ўзлаштириш соҳасида янги-янги муваффақиятлар тилайман.

Сўнгра **А. Н. Березовой** сўзга чиқди. У экипажнинг ишига берилган юксак баҳо учун, Ватаннинг юксак мукофотлари ва самимий табрик сўзлари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига сидқидилдан ташаккур изҳор этди.

211 кун мобайнида медицина-биологик, геофизик, техник ва халқ хўжалиги учун аҳамиятга эга бўлган бошқа тўртта юк кемасини қабул қилдик, очиқ космосга чиқдик.

Бу учиш совет космик техникасининг пухталигини ва имкониятлари ошганлигини кўрсатди.

Экипаж командири партия XXVI съезди Ватан космонавтикаси олдига қўйган масъулиятли вазифаларни бажариш учун, Ватан космонавтикаси бундан буён ҳам дунёда илғор марраларни эгаллаб туриши учун ҳамма ишлар қилинади, деб экипаж номидан КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига ваъда берди.

Бортинженер **В. В. Лебедев** орбитал комплекс юксак техникавий даражада бажарилганлигини ва 211 кунлик учиш вақтида илмий тадқиқотлар программасини бажаришда ғоят пухталигини ва кенг имкониятларини кўрсатганлигини маълум қилди.

Учиш мобайнида, деди у, халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун кўпгина ташкилотлар, идораларнинг топшириқларига биноан 300 га яқин эксперимент, тадқиқот, кузатувлар ўтказилди. Нотиқ станция илмий-тадқиқот вазифаларидан ташқари ишлаб чиқариш вазифаларини ҳам бажаришга мўлжалланганлигини қайд этди. Биз «Корунд» деб аталган ярим саноат қурилмасида ишладик.

Орбитада, деб таъкидлади космонавт, бизни совет халқи учун ифтихор туйғуси ҳеч қачон тарк этмади. Совет халқи 60 йил мобайнида фан-техника тараққиётининг шундай чўққиларига эришди.

Нутқлар қарсаклар билан кутиб олинди.

СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Л. В. Смирнов, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири И. Ф. Дмитриев, СССР Олий Совети Президиумининг секретари Т. Н. Ментешашвили, космонавтларни тайёрлаш раҳбари авиация генерал-лейтенанти В. А. Шаталов, Ю. А. Гагарин номидаги космонавтлар тайёрлаш марказининг бошлиғи авиация генерал-лейтенанти Г. Т. Береговой, марказ бошлиғининг ўринбосарлари авиация генерал-майорлари П. И. Климук ва А. А. Леонов, учиш раҳбари СССР космонавт-учувчиси В. В. Рюмин, бошқа расмий кишилар космонавтларни мукофотлар билан самимий муборакбод этдилар.

(ТАСС).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1982 йил, 30 декабрь. **№ 325** **Москва шаҳри.**

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Қуролли кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Бугун совет халқи, армия ва флот жангчилари, социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари, бутун тараққийпарвар инсоният ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи ягона иттифоқ кўп миллатли давлати - Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини тантанали нишонлайдилар. СССРнинг барпо этилиши — Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг натижасидир, партиямиз ленинча миллий сиёсатининг мужассам ифодасидир.

Совет республикаларининг ички контрреволюцияга ва ажнабий ҳарбий интервенцияга қарши шафқатсиз жанглар алангасида вужудга келган қардошлик иттифоқи социалистик индустриялаш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ва маданий революция давомида, социализм қуриш учун биргаликдаги курашда чиниқиб мустаҳкамланди. Мамлакатимиздаги барча миллат ва элатларнинг ўғил-қизлари Улуғ Ватан уруши йилларида фашист босқинчиларга қарши ёнма-ён туриб жанг қилдилар. СССР халқларининг бузилмас дўстлиги, интернационал жипслиги улуғ ғалабамизнинг бош манбаларидан бири бўлди. Урушдан кейин мамлакатни қайта тиклаш умумхалқ жасорати бўлиб қолди. СССРда ривожланган социалистик жамият қурилганлиги социалистик миллатларнинг янада равнақ топишини таъминлади. Улар ўртасида чинакам тенг ҳуқуқлилик, қардошларча ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик муносабатлари вужудга келди.

Совет халқи шонли юбилейни кутиб олар экан, ўз ютуқлари туфайли, халқлар тинчлиги, мустақиллиги, озодлиги ва бахт-саодати учун курашчиларнинг олдинги сафларида бораётган Ватанимиз революцион тарихий вазифасини шараф билан бажараётганлиги туфайли ҳақли равишда фахрланади. Коммунистик қурилишни давом эттириш истиқболларини белгилаб берган, ялпи тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашнинг конкрет программасини ўртага қўйган КПСС XXVI съезди қарорлари совет халқини ССР Иттифоқи иқтисодий ва мудофаа қудратини кучайтириш йўлида янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда.

Бутун совет халқи каби қуролли кучларнинг жангчилари ҳам КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми ва ўнинчи чақириқ СССР Олий Совети еттинчи сессиясининг якунларини астойдил маъқуллайдилар, улар социалистик ватанга чексиз содиқдирлар, жонажон Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашганлар, унинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлайдилар.

Халқаро вазият жуда кескинлашган, империализм агрессивлиги кучайган, АҚШ ва НАТОнинг ҳарбий тайёргарликлари ошган шароитда армия ва флот жангчилари Ватанимиз хавфсизлиги, совет халқининг тинч бунёдкорлик меҳнати посбонлигида сергак турибдилар.

Совет Қуролли кучлари — ватанпарвар ва интернационалист жангчиларнинг аҳил жанговар оиласидир. Коммунистик партия раҳбарлик қилаётган, бутун совет халқининг меҳрибонлиги ва эътиборидан баҳраманд бўлаётган Совет Қуролли кучлари ўз жанговар шайлигини муттасил оширмоқда. Совет жангчилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Улар социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг армиялари билан ягона жанговар сафда туриб, ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчларини муносиб равишда бажармоқдалар, социализмнинг улуғ ғалабаларини маҳкам туриб ҳимоя қилмоқдалар.

Армия ва флот жангчилари, ўртоқлар!

Қуролли кучларнинг ветеранлари, ўртоқлар!

Сизларни Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги билан табриклайман!

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, 30 декабрь, Москва вақти билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти, қаҳрамон шаҳар — Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Одесса, Севастополь, Новороссийск, Керчь, Тулада, қаҳрамон қалъа Брестда, шунингдек Калининград, Львов, Ростов-Дон, Куйбишев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток ва Североморск шаҳарларида тўплардан бир йўла олтмиш марта ўқ узиб, байрам салюти берилсин.

Яшасин қудратли ва мустаҳкам Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин улуғ совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли кучлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — жонажон Коммунистик партияга шон-шарафлар!

СССР МУДОФАА МИНИСТРИ
СОВЕТ ИТТИФОҚИ МАРШАЛИ
Д. УСТИНОВ.

СССР 60

ЭРКИН ЎЛКАЛАРДАН УЛУҒ РУС ДИЁРИ БИРЛАШТИРДИ МАНГУ ХАЛҚЛАР ИХТИЁРИ,

КОМБИНАТДА КАМОЛ ТОПГАНЛАР

ТАРИХ гувоҳлик беради: 1932 йилнинг 6 май тонги Тошкентда ўзгача тус, ўзгача маъно касб этиб оқарди. Бу тонгда тошкентликлар шаҳар чеккасига қараб оқа бошладилар. Улар бу ерга тўқимачилик гигантини қургани келишмоқда. Кўҳна Тошкентнинг тўрт даҳасидан, 12 дарвозасидан маҳалла-маҳалла гуруҳлар, эр-йигит, хотин-халаж, чувиллаган болалар шаҳарнинг жанубий-ғарбига, қариялар эътирофича, Арслонбоб ота қабристони мавзуидаги ташландиқ сайхонликка йиғила бошладилар. Мана шулар орасида билаклари куч-қувватга тўлган Мирсобит Миракбаров ҳам бор эди. У ҳам минглаб шаҳарликлар сингари улкан умумхалқ қурилишига ҳашарга келган эди.

Социалистик индустриянинг Совет Шарқидаги илк дебочаси — Тошкент тўқимачилик комбинати Миракбаров каби оловқалблар жасорати билан жадал қурила бошлади. Орадан бир йил ўтгач, 1933 йилда Мирсобит Миракбаров комбинатнинг механика заводи фойдаланишга топширилгач, тунукасоз бўлиб ишга қабул қилинди. Тунукасозлик Мирсобитга ота касб. Шу боисдан ҳам у корхона фабрикаларининг буюртмаларини бажаришда қийналмади. Барча ишларни бекаму-кўст уддалади. Йиллар ўтиши билан Мирсобит коллектив ўртасида обрў-эътибор қозонди. Уруш йилларида ҳамма қатори тунни тонгга улаб меҳнат қилди. У ясаётган ҳар бир деталь фронтнинг ҳар бир буюртмасига қўшаётган ҳиссаси душман кўксига ўқ бўлиб қадалаётганини яхши ҳис этар ва бу туйғу унга янги куч-қувват бахш этарди.

Уруш совет халқининг шонли ғалабаси билан якунлангач, у яна тўқимачилик машиналарининг мўътадил ишлаши йўлида меҳнат қилди. Тунукасозлик касби тўқимачиликда асосий соҳа саналмаса-да, бу касбнинг ҳам ўзига хос машаққати, ўзига хос завқи бор. Тасаввур қилинг: ҳеч қандай шаклга эга бўлмаган оддийгина тунукани Мирсобит ака хоҳлаган шаклга киритади, хоҳлаган нарсасини ясай олади. Комбинатда тунукасозлар йиғирув фабрикаларида ишлатиладиган тара-яшчиклар, калава жойланадиган бункерлар, маҳсулотларни бир цехдан бошқа цехга жўнатадиган конвейерлар учун идишлар ясаб беришади. Уларнинг ишидаги масъулият шу қадар улканлигини комбинатда ишловчи ҳар бир киши яхши англайди.

Мирсобит ота Миракбаров оиласини Тошкентнинг Абдулла Авлоний маҳалла аҳли «пиру бадавлат оила» дейишади. Бу хонадонда икки ўғил, икки қиз камол топган. Мирсобит ота ва унинг умр йўлдоши Умри ayaларнинг бугунги кунда 18 набираси, 5 эвараси бор. Ҳаммаси ўзларидан тинган. Чол-кампирни икки набира куёв ва икки набира келин тез-тез зиёрат қилиб турадилар. Бахт деганлари шудир, эҳтимол...

...Кенг ҳовли саҳнига ўрнатилган стол турли-туман ноз-неъматлар билан безатилган. Ҳовлига бирин-кетин меҳмонлар келишмоқда. Улар бугун Мирсобит ота ва Умри ayaларнинг турмуш қурганлигининг эллик йиллигини нишонлаш учун ташриф буюришмоқда. Меҳмонларнинг аксарияти мана шу оиланинг

ҚЎШАЛОҚ ОЛТИН ТЎЙ

аъзолари: фарзандлар, набиралар, эваралар, келин-куёвлар, ота билан бирга ишлашган дўстлар ва комбинат раҳбарлари. Оила бахти ҳам, тахти ҳам бўлмиш фарзандлар хизматда. Ота ва ая атрофида гирдикапалак. Ҳаммаси ўз юрагида жўш ураётган ҳис-туйғуларни турли йўсинда айтишга шошилмоқда...

Халқимизда «от изини той босар» деган ажойиб ҳикмат яшайди. Бу ҳикмат ота ўз касбига фарзандларини ўргатиши ва йўналтиришга қараб ҳам айтилган. Мирсобит Миракбаров ҳам фарзандларига ўз касбини ўргатишга иштиёқ билан қаради. Ота тўнғич ўғли Тошпўлат вояга етгач унга энди ҳунар ўрганиш лозимлигини айтган эди. Ўша кун Тошпўлатнинг ёдидан ҳечам чиқмайди. Ўрта маълумотли бўлганлиги ҳақидаги аттестатни олиб келгач ота-бола ўртасида шундай суҳбат кечди:

— Хўш, ўғлим, мана мактабни ҳам тугатибсан. Энди нима қилмоқчисан?

— Сизнинг комбинатингизга бормоқчиман, — деди Тошпўлат ўйлаб ўтирмай.

— Бу қароринг яхши. Битганг касбимни эгалласанг, дегандим. Кўнглимдаги гапни айтдинг. Кўриб турибсан, мен ҳам қарияпман.

...Тошпўлат комбинатнинг механика заводидаги тунукасозлик цехига ишга келди. Ўшанда 1963 йил эди. Тошпўлат шогирдликни ота мактабида ўтади. Отаси унга тунукасозликнинг барча сир-асрорларини ипидан-игнасигача ўргатди. Орадан беш йил ўтгач — 1968 йилда Мирсобит Миракбаровни ҳамкасблари эъзоз билан қарилик пенсиясига узатишди. Ота ҳозир қарилик гаштини сураётган бўлса-да, бироқ завод билан ҳам-нафас. Заводдаги ҳар ўзгаришни ўғлидан суриштириб туради. Ютуқларни эшитса қувонади, камчиликлардан қайғуради.

Яқинда Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи комбинат пойдеворига биринчи ғишт қўйилганлигининг эллик йиллигини кенг нишонлади. Тантанали митингда Мирсобит ота ҳам комбинатнинг меҳнат ветерани сифатида қатнашди. Ўшанда ота комбинатда бирга ишлашган дўстларини, корхона раҳбарларини турмуш қурганларининг эллик йиллик олтин тўйига таклиф этганди. Мирсобит ота йиғилганларга қуллуқ қилиб, шундай деди:

— Мен ишлаган, камол топган жонажон корхонам пойдеворига биринчи ғишт қўйилганига 50 йил тўлибди. Бахтли ўхшашликни қарангки, менинг оилам пойдеворига ҳам ўшанда ғишт қўйилган эди. Бу ғиштлар ниҳоятда пишиқ, бақувват экан — комбинатда 13 мингдан зиёд одам меҳнат қилади, менинг оиламнинг эса 35 нафар аъзоси бор.

Фарзандлар камоли — юртнинг жамоли. Халқимизда эндигина мустақил ҳаёт ойнасига қадам қўяётган ҳар бир келин-куёвга, ували-жували бўл, бола-чақанг кўп бўлсин деб тилак билдиришади. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ўн йиллиги нишонланаётган бир даврда эзгу тилак, зўр орзу-хаёллар билан турмуш қураётган Мирсобит ва Умри исмли куёв-келинларга ҳам шундай истаклар билдирилганлигига шубҳа йўқ.

Бугун ҳам ҳовлида тўй бўлаяпти. Мирсобит ота ва Умри ayaларнинг олтин тўйлари...

Тошпўлат ҲАЙИТБОЕВ,
«Тўқимачилар овози» кўп нусхали газетаси ходими.

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

ШАҲОДАТ Боймирзаева Тошкент тўқимачилик комбинатининг 1-филиалида меҳнат қилади. Бу пешқадам калаваловчи СССР 60 йиллиги шарафига авж олган мусобақада актив қатнашиб, ўн биринчи беш йилликнинг ўтган икки йилида 2,5 йиллик нормани бажарди ва шахсий меҳнат беллашувида ғолиб чиқди.

В. Сироткин фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА КОММУНИСТЛАР

КОЛЛЕКТИВ ЕТАКЧИСИ

СЎНГГИ йилларда «Правда» газетасининг 50 йиллиги» номли совхоз партия комитети хўжалик меҳнаткашлари орасида катта ташкилотчилик ишларини амалга оширяпти. Совхоз коммунистлари 7 та цех партия ташкилоти ва 8 та партия группасига бирлашиб, хўжалик ишлаб чиқаришининг етакчи участкаларида актив фаолият кўрсатишяпти. Уларнинг ҳар бири муайян партиявий топшириққа эга.

Хўжаликнинг ишчи-хизматчилари «Озиқ-овқат программасини бажарамиз», «Самарали меҳнатимиз — шонли юбилейга» деган шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Совхоз меҳнат аҳли қабул пунктларига пландаги 560 тонна ўрнига 590 тонна ҳўл мева етказиб берди.

Доривор ўсимликлар, шифобахш асал тайёрлаш бўйича ҳам планлар муваффақиятли бажарилди. Қўлга киритилган ютуқларда Жўрабой Вакилов, Муслим Аҳмедов, Маҳкамбой Давронов сингари тажрибали коммунистларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Партия комитети совхозда чорва туёғини кўпайтириш ва сигирларнинг маҳсулдорлигини оширишга ҳам катта эътибор бериб келяпти. Хўжаликда 2059 бош қорамол бўлиб, улардан 618 бошини соғин сигирлар ташкил этади. Моллар зооветеринария қоидалари асосида парвариш этилаётир. Бу эса қорамолларнинг соғлом ва сермаҳсул бўлишини таъминлаяпти. Совхоз чорвадорлари гўшт, сут етиштириш топшириқларини ортиғи билан бажардилар. Кўп йиллардан буён ишлаб, катта тажриба тўплаган Мирза Рисқиддинов, Тўлаган Собиров, Асқар Қулматов ва Бариниса Алижонова сингари коммунистлар ферма ёшларига мураббийлик қилиб, уларга ўз тажрибаларини ўргатяптилар.

Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти социалистик мусобақа шартларини ишлаб чиқишди. Сут соғувчилар, молбоқар ва бузоқбоқарлар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этилди. Мусобақага ҳар ўн кунда якун ясалиб, ғолиблар ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиб бориляпти. Илғорлар деворий газета ва варақаларда мунтазам равишда шарафланяпти. Қолоқлар эса танқид қилиняпти.

Совхоз меҳнаткашлари орасида оммавий-сиёсий ишларни олиб боришга 40 дан зиёд коммунист ва «Билим» жамиятининг аъзолари жалб этилган. Улар партия XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди ва КПСС Марказий Комитетининг май, ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорлари ҳамда СССРнинг 60 йиллигига доир мавзуларда мазмунли суҳбат ва лекциялар ўтказяптилар. Совхоз директори Т. Назаров, қишлоқ Советининг раиси И. Азаматов, совхоз ходимларидан Мирзатилла Йўлдошев, Бозорбой Зайдуллаев, Улуғбек Орифжонов сингари пропагандист, лектор ва сиёсий ахборотчилар қизиқарли чиқишлари билан хўжалик меҳнатчиларини янги марралар сари даъват этмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларини ўзларининг ҳаракат программаси деб қабул этган хўжалик меҳнаткашлари коммунистлар етакчилигида келгуси йил мўл ҳосили учун тайёргарлик ишларини ниҳоясига етказишяпти.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Бўстонлиқ райони.

САНЪАТЛАР ИЧИДА ЭНГ МУҲИМИ

ОБЛАСТЬ ИЛМИЙ- АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

ҲАЛИ революция тонгидаёқ В. И. Ленин кино санъатининг улкан имкониятларига юксак баҳо берган эди. У «Барча санъатлар ичида биз учун энг муҳими кинодир» деб бу санъатнинг коммунистик тарбия воситаси эканлигини кўрсатиб ўтди. Дарҳақиқат, ўсиб келаётган авлоднинг маънавий қиёфасини шакллантиришда экраннинг хизмати ниҳоятда каттадир. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитети «Болалар ва ўсмирлар учун кино фильмлар ишлаб чиқаришни ва кўрсатишни янада яхшилаш» тўғрисидаги қарорида бу соҳани янада такомиллаштириш борасида конкрет вазифаларни қўйди.

Бу қарор эълон қилинганидан кейинги бир йилдан ортиқ вақт ичида область киночилари, касаба союз ходимлари, педагогик коллективлари ва комсомол ташкилотлари ёш томошабинлар билан ишлаш юзасидан фойдали тажриба тўпладилар. Бу тажриба Чирчиқда бўлиб ўтган область илмий-амалий конференциясида алоҳида таъкидланди.

Конференцияни очган область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев КПСС Марказий Комитетининг қарорида ўсиб келаётган авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига принципиал аҳамият берилганлигини таъкидлаб ўтди. Мактабгача тарбия муассасаларида тарбияланаётганлар, ўрта мактабларнинг ўқувчилари учун халқимизнинг қаҳрамонона тарихи саҳифаларини кўрсатувчи, шунингдек, уларнинг ўз муаммоларига оид фильмлар керак. Улар кино эртакларни, фантазияни жуда севишади. Болалар актив ҳаётий позицияда турган қаҳрамонлар билан учрашувни кутмоқдалар. Бундай фильмлар кинопрокат фондида етарли миқдорда бор. Улар кўпгина кинотеатрлар, шу жумладан, мактаб кинотеатрлари репертуаридан мустаҳкам ўрин олган.

Бироқ ўсиб келаётган авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш жуда мураккаб жараён. У мазкур ишга алоқадор бўлган ҳар бир кишидан идеологик жиҳатдан етукликни, бадиий маҳоратни, кундалик меҳнатни талаб қилади. Биз бутун кучимизни сарф қилиб партия қарорида ўртага ташланган советлар мамлакатининг ёш гражданларини маънавий ва социал шаклланишига ўз ҳиссамизни қўша оламиз.

Бу борада кинотеатр ходимларидан қандай масъулият талаб қилиниши ҳақида область кинофикация бошқармасининг бошлиғи Қ. Х. Дониёров ўз докладида тўхталиб ўтди. Ҳозир областимизда иккита ихтисослаштирилган болалар кинотеатри, 87 та мактаб кино қурилмалари ишлаб турибди. Мактаблардаги ва ҳунар-техника билим юртларидаги кино экранлар сони тез суръатлар билан ўсиб бораётир. Чирчиқ, Ангрен, Бекобод, Янгийўл, Бўстонлиқ, Орджоникидзе шаҳар ва районларидаги ўқув юртларида ўқувчиларнинг қизиқишларига қараб 50 дан ортиқ кинолекторий ва киноклублар ишлаб турибди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги, В. И. Ленин номли пионер ташкилотининг 60 йиллиги ва бошқа байрам-шодиёналар, шунингдек, ўзбек экран усталари билан ижодий учрашувлар, кинофестиваллар бу йилги кинолекторий ва киноклуб программасидан асосий ўринни эгаллади.

Чирчиқ шаҳри педагоглари кино воситасидан кенг фойдаланиб ёшларни ғоявий тарбиялаш ишида катта ютуқларга эришдилар. Ҳар бир ишда улар шаҳар партия, совет ва комсомол ташкилотларининг ёрдамини сезиб туришибди. Бу ҳақда шаҳар партия комитетининг секретари Н. К. Савченко гапириб берди.

Конференцияда область касаба союзлари советининг секретари М. И. Сафаров, область комсомол комитетининг иккинчи секретари В. А. Котов ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Конференция ишида область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Б. Йўлдошева, Ўзбекистон ССР Давлат кинематография комитети раисининг ўринбосари Қ. Х. Эргашев ўртоқлар иштирок этишди.

ПОЙТАХТДАГИ чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасида юзлаб пешқадамлар шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш бўйича оширилган мажбурият олиб меҳнат қилмоқдалар.

Суратда: ана шундай илғорлардан Ф. Мираҳмедова (чапдан) Ш. Ҳолмуҳамедова, Г. Нуъмонова, Д. Саидазимова, Л. Собирова ва М. Эрназаровалар.

А. Тўраев фотоси.

ЧИРЧИҚ ГАЗЕТАСИ ЮБИЛЕЙИ

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

«Социалистический Чирчик» газетасининг биринчи сони чиққан кунга 50 йил тўлиши муносабати билан Чирчиқда тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишда сўзга чиққан область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев журналистларни, газетанинг кўп сонли активларини, Чирчиқ шаҳри меҳнаткашларини шонли сана билан қизғин табриклади ва газетага тантанали суратда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини топширди.

Газета редактори Л. А. Семёновга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими унвонининг гувоҳномаси ва кўкрак нишони тақдим этилди, газета редакторининг ўринбосари В. Л. Бармаков, редакция масъул секретари Н. М. Закирков, Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва иссиққа чидамли металлар комбинати газ пайвандловчиси, ишчи-мухбир Г. И. Морозов, босмахона ҳарф терувчиси М. Эргашева Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғига сазовор бўлдилар. Бир группа қаламкашларга Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Йиғилишда Чирчиқ шаҳар партия комитетининг секретари Н. К. Савченко газета босиб ўтган ярим асрлик шонли йўл тўғрисида доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва иссиққа чидамли металлар комбинати партия комитетининг секретари Г. Г. Шчербаков, «Алмаликский рабочий» газетаси редактори Л. В. Лаврина, кекса журналист В. С. Попов, шаҳар комсомол комитетининг иккинчи секретари Ж. Тўраев сўзга чиқдилар.

Йиғилиш қатнашчилари барча ишчи-мухбирлар, шаҳар матбуоти активларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

АТЕИСТИК ПРОПАГАНДА ВА ЯНГИ УРФ ОДАТЛАР

«Октябрь 10 йиллиги» дам олиш уйида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашни яхшилаш ва янги совет урф-одатларини ҳаётга сингдириш мавзусида область илмий-амалий конференцияси ўтказилди. Унда район ва шаҳар Советлари ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, комсомол ходимлари, пропагандистлар, атеист-лекторлар иштирок этдилар. Конференцияни Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими лекторлар группасининг раҳбари Р. Т. Турсунов очди.

Конференция қатнашчилари СССР Министрлар Совети ҳузуридаги диний ишлар бошқармасининг Ўзбекистон ССР бўйича вакили Ў. А. Рустамов, Тошкент политехника институти фалсафа кафедрасининг мудири, профессор А. Ортиқов, «Наука и религия» журналининг ходими В. Л. Харазев, Тошкент Давлат университетининг кафедра мудири, профессор И. М. Жабборов, фалсафа фанлари кандидати Н. Х. Калимасова, Янгийўл шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари З. Ўрмонов ва бошқаларнинг докладларини тингладилар.

ЛЕНИНЧА КООПЕРАТИВ

КОЛХОЗЧИ деҳқонлар социал қиёфасида, маданиятида, турмуш шароитларида рўй берган чуқур ўзгаришлар СССРда социалистик қурилишнинг энг муҳим натижаларидан биридир. КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида таъкидланганидек бу чуқур ўзгаришлар ленинча миллий сиёсат амалга оширилиши билан узвий боғлангандир. Шу боисдан ҳам чоризмнинг собиқ чекка ўлкаси ҳисобланган Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтиришда эришилган муваффақиятлар, айниқса, диққатга сазовордир.

Октябрь социалистик революцияси ўзбек деҳқонларини социал-иқтисодий ривожлантиришда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Революция уларни асрлар узра давом этиб келаётган жабр-зулмдан ва эксплуатациядан озод қилди. Совет ҳокимияти йилларида қишлоқни қайта қуриш бошланди. Туркистон республикаси партия ташкилотлари бу соҳада жуда катта сиёсий ва ташкилотчилик ишлари олиб бордилар.

Октябрь революцияси ғалаба қозонган дастлабки йиллардаёқ ўлка қишлоқларида Советлар, камбағаллар комитетлари, «Қўшчи» союзлари ташкил этила бошланди. Кўпгина уездларда коммунистик партия ячейкалари тузилди. Партия ташкилотлари ва Советлар деҳқонлар оммасининг синфий онги ва уюшқоқлиги ортиб борган сари совет ҳокимиятининг аграр сиёсатини аста-секин, босқичма-босқич ҳаётга тадбиқ эта бордилар.

Туркистонда ўтказилган ер-сув ислоҳати совет ҳокимиятининг энг муҳим тадбирларидан бири бўлди. Биринчи босқичда камбағал деҳқонларга қулоқлардан тортиб олинган ер ва иш қуроллари берилди. Бу деҳқонларнинг янги тузумга ишончини, сиёсий активликларини оширди, ўлкада Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашга хизмат қилди.

РКП(б) Марказий Комитети ва Совет ҳукумати Туркистонда халқ хўжалигини тиклаш оғир шароитларда олиб борилаётганлигини ҳисобга олган ҳолда қишлоқ меҳнаткашлари учун 10 миллион сўм пул, босмачи тўдаларидан зарар кўрган районлар аҳолисига эса 4,5 миллион пуд дон ажратди. Деҳқон хўжаликларига, шунингдек, уруғлик, иш қуроллари, чорва моллари ҳам бериларди.

Ўзбекистон Компартиясининг II съезди қарорларига мувофиқ 1925—1928 йилларда энг камбағал деҳқонларга аввал бойларга ва руҳонийларга қарашли бўлган 270 минг гектар ер бўлиб берилди. Ер-сув ислоҳатининг амалга оширилиши натижасида бутун Ўзбекистонда бойларнинг йирик ерларга эгалиги тугатилди.

Бу ислоҳат қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш учун йўл очиб берди. 1928 йилда республикада қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳажми биринчи жаҳон урушидан аввалги даражага етди. Бу даврда қишлоқ хўжалик кооперативларининг дастлабки формалари ташкил топаётган эди.

Ленинча план ва партия XV съезди қарорлари асосида 30-йилларнинг биринчи ярмида амалга оширилган коллективлаштиришда ишчилар синфи ва деҳқонлар иттифоқининг янада мустаҳкамланиши муҳим аҳамият касб этди. Партия даъватига жавобан йигирма беш мингчилар ҳаракати кенг қулоч ёйди. Ўзбекистонга ҳам Москва, Ленинград, Иваново-Вознесенск, Тверь, Шуя ва бошқа шаҳарларнинг саноат корхоналаридан 433 ишчи келди. Бундан ташқари республика партия ташкилоти Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Бухоро ишчиларидан 326 кишини қишлоқларга жўнатди. Улар қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришда, қулоқларни синф сифатида тугатишда, колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашда катта роль ўйнашди.

Республикада коллективлаштириш муваффақиятли амалга оширила бошланди. 1932 йил баҳорининг ўзида Ўзбекистонда 9,5 мингта йирик коллектив хўжаликлар ташкил этилган эди. Улар деҳқон хўжаликларининг тўртдан уч қисмини бирлаштирди. Колхозлар қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг асосий қисмини етказиб бера бошладилар. Жумладан, пахта етиштиришда уларнинг салмоғи 87 процентга, дон етиштиришда эса 72 процентга етди. Ўзбекистонда колхоз тузумининг ғалаба қозониши туфайли 1932 йилда илк бор 1 миллион тонна пахта етиштирилди. Бу мамлакатнинг пахта мустақиллигини таъминлади.

1937 йилга келиб республикада коллективлаштириш асосан тугалланди. Деҳқон хўжаликларининг 95 проценти колхозларга аъзо бўлиб кирди. Коллектив хўжаликларга 96 та машина-трактор станцияси хизмат кўрсатарди.

Иккинчи беш йиллик даврида ялпи пахта ҳосили ва ҳосилдорлик икки бараварга ортди. Колхозларда чорвачилик ҳам ривожлана бошлади. Бу даврда жамоат чорвачилигида 150 минг бош қорамол, 230 мингта қўй бор эди.

Ўзбек замини саҳий, лекин бу ерда етиштириладиган ҳосил тақдири сувга боғлиқдир. Шунинг учун ҳам 1918 йил 17 майда В. И. Ленин томонидан имзоланган Туркистонда суғориш ишларини ташкил этиш тўғрисидаги Декрет жуда катта аҳамиятга эга бўлди. 30-йиллар охирларида кенг кўламда авж олиб кетган халқ қурилишлари доҳийнинг бу кўрсатмаларини амалга оширишнинг ёрқин намунаси бўлди. 1939 йилда бор-йўғи 45 кун ичида 270 километрли катта Фарғона канали қурилиши тугалланди. Бу буюк жасоратни канал қурилишининг фаол қатнашчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Фахриддин Шамсиддинов шундай баҳолаган эди: «Биз фақат сув устидангина эмас, ўзимиз, асрлар устидан ҳам ғалаба қозондик».

1940 йилнинг март ойида бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартиясининг IX съезди колхозчи деҳқонларнинг бу ташаббусини юксак баҳолади. 40-йиллар бошларида бутун республикада бўлгани каби Тошкент областида ҳам янги суғориш шахобчалари барпо этиш авж олиб кетди. Бу янги ерларни ўзлаштириш, пахта, бошқа турдаги деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш имконини берди.

Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида ўзбек деҳқонлари жиддий имтиҳондан ўтдилар. Колхозлардаги эркакларнинг кўпчилиги урушга кетганлигига, техника, ёқилғи, ўғит етишмаслигига қарамай, республика қишлоқ хўжалиги саноатни хом ашё,

ЯРАТДИ ҚУДРАТЛИ АҲИЛ ОИЛА. СОВЕТ ИТТИФОҚИ, ЯША ВА ГУЛЛА!

СССР 60

БУЮК ҚУДРАТ

ТЎЙГА не етсин. Диллар яйрайди, кўнгил кўнгилдан баҳра олади. Тўй яхши нарса. Дарҳақиқат ҳаётимизни тўйсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Тўй деганда кўпинча хонадонимизда ўтадиган, маҳалла-кўйда бўладиган тўйлар кўз олдимизга келади. Яна юрт тўйи, мамлакатлар юбилейи ҳам бўлади. Бироқ инсоният тарихи ҳали кўп миллатли республикалар бирлашган иттифоқи тўйини билмайди, уни кўрмаган ҳам. Биз шу кунларда нишонлаётган тўй-дўстлар тўйи, дўстлик тўйи аслида. Бу тўй азиз диёримиз, бепоён ўлкамиз, она-Ватанимиз, Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг муборак олтмиш йиллик тўйи. Бу тўй ҳур ўн беш фарзанд — республикаларнинг оға-ини, дўсту биродар бўлиб яшаётганини яна бир карра намоён этгувчи тантана. Яқинда Москвада, Кремлнинг съездлар саройида бўлиб ўтган КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма, тантанали мажлиси ва бу мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов қилган докладда буюк иттифоқимиз босиб ўтган тарихий йўл, қўлга киритилган оламшумул ютуқлар ва келгусидаги вазифаларимиз ўзининг ёрқин ифодасини топди. Бу сермазмун доклад бутун совет кишиларининг қалбларини фахр-ифтихор, ҳис-туйғуларга тўлдирди, жаҳон прогрессив инсониятининг диққат эътиборига сазовор бўлди. Ўртоқ Ю. В. Андропов ўз докладида жонажон коммунистик партиямизнинг совет кишиларига меҳр-муҳаббатини юксак даражада ифодалаб берди: «Бугун, шу тантанали кунда биз барча миллатларга мансуб совет кишилари кўп авлодларига, эркаклар ва аёлларга, ишчилар ва деҳқонларга, зиёлиларга, партия ва совет ходимларига, куролли кучларнинг жангчиларига, коммунистларга ва партиясизларга —социализмни қурган, уни жуда оғир урушда қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолган ҳамда халқлар тенглиги, дўстлиги ва қардошлиги тўғрисидаги минг йиллик орзуни рўёбга чиқарган барча кишиларга офарин айтамиз».

Олтмиш йил... Бу — замонлар, асрлар вақт китобининг лоақал бир саҳифасига ҳам тўғри келмас, балки унинг бир сатридир, холос. Аммо бу бир сатр инсоният тарихининг асрлар давомида орзу-умидини рўёбга чиқарган энг ёрқин ва порлоқ, зиёбахш сатр, олтин сатридир. Бу сатр маъноси жиҳатдан тенги йўқ, жуда теран ва кўлами кенг. Бу сатрнинг муаллифи фақатгина ҳур диёрда, социализм юртида ўсиши, камол топиши мумкин бўлган Дўстликдир.

Бугунги тўйни дўстликнинг буюк қудрати, ҳаётбахш хосиятисиз тасаввур қилиш қийин. Бу дўстлик шундай нозик ҳамда пишиқ ипакдан тўқилганки, дунёда уни узиб юбора оладиган куч йўқ, бўлмайди ҳам. Негаки, унинг қати меҳр нури билан йўғрилган, унга садоқат суви билан ишлов берилган, ранги сабр-тоқатдан жило олган. Ўзагини эса ишонч, матонат ташкил этади. Шу туфайли бу дўстлик мангу ва мустаҳкам, йиллар бўронига мардонавор туриб, қанчадан-қанча қийинчиликларга бардош бериб келяпти. Ана шу дўстлик меҳридан баҳра олиб, йилдан-йилга гуллаб-яшнаётган жонажон Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ҳам катта шодиёна тўйга ёруғ юз билан, олти миллионли олтин тоғу, ўн йилдан буён сурункасига қўлда сақлаб келаётган мўътабар байроқни — КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети кўчма Қизил байроғини бу йил ҳам қўлга киритган ҳолда, қўни қўнжи тўёнага тўлиб етиб келди. Қутлуғ айём кунида ўн беш фарзанднинг бири Ўзбекистон камоли ва жамолига боқиб яна ва яна дўстликнинг нималарга қодир экани ҳақида ўйлайман...

...Ватан остонадан бошланади, деганимиздек, шаҳар вокзалдан бошланади. Шаҳримизга қадам ранжида қилган киши аввало муҳташам бино қаршисидаги хиёбонда ўрнатилган, нафақат шаҳар бошланишининг балки Туркистонда Советлар ҳокимияти ўрнатилиши тарихининг дебочаси каби қад кўтарган мармар обида олдида узоқ туриб қолади. Унда ёруғ келажакка комил ишонч билан боқиб, зулм ва разолат, очлик ва тенгсизликка қарши курашга чорлаётган фидойилар акс эттирилган. Бу Туркистоннинг ўн тўрт комиссарига ўрнатилган ёдгорлик. Улар турли миллат ўғлонлари эди, бироқ уларни қўлни қўлга бериб, елкама-елка туриб, озод ҳаёт учун курашга чорлаган нарса ана ўша муқаддас дўстлик, доҳий В. И. Ленин ишига, Коммунистик партия ишига садоқат бўлди. Халқларимизнинг бугунги метиндек мустаҳкам дўстлиги ўша оловли йилларда қон ва жон эвазига қарор топиб, ўсиб улгайди. Эндиликда бу дўстликнинг самараси гўзал шаҳарларда, яшнаган чўллар, обод водийларда, эркин ва бахтиёр халқимиз чеҳрасида акс этиб турибди.

Ҳақиқий дўст бошингга кулфат тушганда билинади. Ер юзидаги биринчи социалистик давлатни йўқ қилиб ташлашга жон-жаҳди билан ҳаракат қилган немис-фашист босқинчиларнинг ваҳшийликлари ҳамон халқимиз ёдида. Уйининг тўрида эрининг, ўғлининг урушдан албатта ғалаба билан қайтаман деб яхши ният билан тишлаб қолдирган кулчалари осиғлиқ хонадонлар, бироқ улардан фақат учбурчак мактубларгина ёдгор бўлиб қолган оилалар озмунчами? Совет халқи бошига тушган мусибат дўстлик қудратини, унинг битмас-туганмас кучини яна бир бор намоён этди. Ота-онасиз, бошпанасиз, оч-яланғоч етимлар тақдири кўп қатори ўзбек халқининг ҳам оромини бузди. Бир нечтадан етим болаларни бағрига олган хонадонлар охирги тишлам нонини ҳам улар билан баҳам кўрди, уйининг тўридан жой кўрсатди. Бу урушда яна дўстлик ғолиб келди, олтин оловда, дўстлик қийинчиликда билиниши яна бир бор синовдан ўтди.

Пойтахтимиз Тошкентнинг марказида катта бир қаср савлат тўкиб турибди. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг тарихий XX съезди ана шу саройда очилган ва унга жуда муносиб ном — СССР халқлари дўстлиги деган шарафли ном берилган.

Шу йили май ойида Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг навбатдаги кинофестивалига йиғилган юздан ортиқ давлат вакиллари пойтахтимизда, худди шу мўътабар қаср олдида — В. И. Ленин номидаги Халқлар дўстлиги майдонида ўрнатилган ҳайкалнинг очилиши маросимида қатнашдилар. Улар Улуғ Ватан уруши йиллари турли миллат болаларидан ўн тўрттасини ўз бағрига олган Шоаҳмад Шомаҳмудов ва Баҳри Акрамоваларнинг инсонийлигига, меҳр-оқибати, кўрсатган жасоратига тасаннолар айтишди. Бу оддий таҳсин-тасанно эмасди, бу буюк ва ажралмас дўстликка мадҳия эди. Чунки инсон меҳрига ўрнатилган ҳайкал худди ўша дўстлик қудратидан гувоҳлик бериб турарди.

Келаси йил ўзининг 2000 йиллигини нишонлашга ҳозирланаётган кўҳна ва ҳамиша навқирон Тошкент бу давр ичида қанчадан қанча воқеаларни бошидан кечирмади, дейсиз. Лекин у революциядан кейингина, совет даврида, дўстлар бағрида қаддини ростлади. «Нон шаҳри», «дон шаҳри» эканлиги билан ном чиқарди. Унинг меҳмоннавозлиги эллардан элларга ёйилди. Пойтахт Тошкент Осиё, Африка ёзувчилари ҳаракатининг бешиги бўлди. Эндиликда жаҳон миқёсидаги кенгашлар кўҳна пойтахт бағрида ўтиши одат тусига айланиб қолган. Ҳатто икки йирик давлат ўртасидаги келишмовчиликни бартараф қилишда ҳам пойтахтимиз унга гувоҳлик қилди. «Тошкент руҳи», «Тошкент — дўстлик шаҳри» деган таърифлар ҳам худди шу ердан келиб чиққани ҳаммага аён. Шаҳримизга, айниқса, катта офат ва талофат келтирган 1966 йил апрель зилзиласидан кейин пойтахт таниб бўлмас даражада ўзгарди, тўғрироғи у қайтадан туғилди, қайтадан тикланди. Бепоён мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган турли касб эгаларининг ёрдами билан табиий офат вужудга келтирган вазият тез орада бартараф этилгани ҳам Иттифоқдош республикалар бирлиги, оға-инилиги, дўстлигининг ёрқин намойиши бўлди. Қисқа муддат ичида дўстликнинг меҳнаткаш қўли билан ҳусңда тенгсиз, гўзал шаҳар бунёд этилди. Эндиликда Тошкент жаҳонга тинчлик ва дўстлик шаҳри, Шарқнинг ёрқин юлдузи бўлиб танилган.

— СССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги кунларида республикамиз ифтихори бўлган Ўзбекистон «оқ олтин»и ҳақида алоҳида фахрланиш ҳис-туйғулари билан гапирсак арзийди: «Пахтачилик барқарор ривожланмоқда,— деди КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов тантанали мажлис минбаридан,— Ўзбекистон бу йил сурункасига учинчи йил давлатга 6 миллион тонна «оқ олтин» топширди. КПСС Марказий Комитети республиканинг барча меҳнаткашларига йўллаган табрикномасида буни ажойиб меҳнат ғалабаси деб атади.

Бу йил бизнинг пахтачилигимиз асосан интенсивлаш йўлига ўтказилганлигини кўрсатди. Пахтачилигимиз мамлакатнинг индустриал қудратига, илғор технологиясига таянади. Энг асосийси эса Бутуниттифоқ қардошлигимизнинг кучи ва мустаҳкамлигига таянмоқда. Бизнинг Бутуниттифоқ қардошлигимиз СССР ташкил этилган биринчи кунларданоқ илдиз отгандир».

Республикамиз байроғида учта Ленин ордени билан бирга Октябрь Революцияси ва Халқлар Дўстлиги орденлари ярқираб турибди. Биз бу билан чексиз фахрланамиз. Ҳаётимизнинг фаровонлиги, дастурхонимизнинг тўкин-сочинлиги, бахтимиз, иқболимиз, келажагимизнинг порлоқлиги дўстлар туфайли, дўстлигимиз, оға-инилигимизнинг енгиб бўлмас қудрати туфайлидир. Бу буюк дўстлик ҳамиша барҳаётдир!

Янги йилда янги зафарлар сари бораверайлик!

Раҳмат ФАЙЗИЙ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

АКТИВЛАР МАКТАБИ

Фрунзе район партия комитети ҳузурида ташкил этилган касаба союз активи мактабида дастлабки машғулотлар бўлиб ўтди. Машғулотларда район касаба союз ташкилотларининг 210 дан ортиқ раиси иштирок этаяпти. Улар КПСС XXVI съезди, СССР касаба союзларининг XVII съезди қарорлари асосида ташкилий-тарбиявий ишларни такомиллаштириш, мусобақани ташкил этиш ва ривожлантириш, кундалик иш натижаларини таҳлил қила бориш бўйича ўз билимларини оширмоқдалар, ўзаро тажриба алмашмоқдалар.

Дастлабки машғулотда СССР касаба союзлари XVII съезди делегати С. Қосимхўжаев КПСС XXVI съезди ва СССР касаба союзлари XVII съезди талаблари асосида касаба союзлари структураси, ташкилий-оммавий ишлар форма ва усулларини такомиллаштириш соҳасидаги вазифалар ҳақида лекция ўқиди. Тингловчилар район ижроия комитети раиси Б. Бекмирзаев, район партия комитетининг ташкилий бўлими мудири А. Акромхўжаевнинг суҳбатларини ҳам тингладилар.

М. ЙЎЛДОШЕВ,
Фрунзе район партия комитети инструктори.

●

Суратда: мактаб тингловчиларидан бир группаси республикалараро касаба союз курси ўқув залида меҳнатни муҳофаза этиш бўйича уюштирилган суҳбат чоғида.

Л. Глауберзон фотоси.

ПЛАН АСОСИДА

фронтни озиқ-овқат билан таъминлаб турди.

Урушдан кейинги даврда партия ва ҳукумат томонидан Ўзбекистон деҳқонларига кўрсатилган катта ёрдам туфайли республика пахтакорлари 1948 йилда қимматбаҳо хом ашё етиштиришда урушдан аввалги даражага чиқиб олдилар. 1950 йилда эса 1940 йилдагидан 340 минг тонна кўп пахта етиштирилди.

Қишлоқ хўжалиги тобора кўпроқ техника воситалари ола бошлади. Фақат 1954—1957 йилларнинг ўзида республика колхоз ва совхозлари 17 минг трактор, 11 мингтадан кўпроқ автомобиль, 1000 та пахта териш машинаси олдилар.

Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришда КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Пленум ленинча кооператив планни ривожланган социализм шароитида амалга ошириш тадбирларини ишлаб чиқди. КПСС аграр сиёсатининг изчил амалга оширилиши туфайли кейинги уч беш йиллик даврида бутун мамлакатда бўлгани каби Ўзбекистонда ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базаси беқиёс мустаҳкамланди, экономикаси равнақ топди, қишлоқ меҳнаткашлари турмуши фаровонлашди.

Қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи ҳисобланган пахтачилик юксак суръатларда ривожланиб борди. 1965 йилдан кейинги даврда республикада пахта етиштириш 1,7 бараварга, шу жумладан, ғоят қимматли ингичка толали пахта етиштириш беш бараварга ортди. Тошкент областида эса ялпи пахта ҳосили 1965 йилдаги 353 минг тоннадан 1981 йилда 489 минг тоннага етди. Бунга асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига эришилди. Бу даврда пахта ҳосилдорлиги 24,2 центнердан 36,1 центнерга кўтарилди.

Барча қардош иттифоқдош республикаларнинг яқиндан қилаётган ёрдамлари туфайли Ўзбекистонда сув хўжалигининг қудратли базаси вужудга келтирилди. Шу туфайли йилига 100 минг гектаргача янги ерларни ўзлаштириш имконияти туғилган. Умуман олганда 1965 йилдан бери суғориладиган ерлардаги экин майдонлари қарийб 1 миллион гектарга кенгайди.

Бу пахтачилик билан биргаликда бошқа соҳаларни ҳам ривожлантириш имконини беряпти. Жумладан, фақат Тошкент областида кейинги ўн беш йил ичида дон ва сабзавот маҳсулотлари етиштириш уч баравардан ҳам ортиқ кўпайди.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қишлоқ хўжалиги юксалишининг янги истиқболларини белгилаб берди. СССР Озиқ-овқат программасига кўра қишлоқ хўжалиги барча тармоқлари жадал ривожантирилиши билан биргаликда қишлоқ хўжалиги меҳнатини индустриал меҳнатнинг бир турига айлантириш, қишлоқда муҳим социал ўзгаришларга эришиш кўзда тутилади.

Ўзбекистонда жамоат хўжалигида машғул бўлган колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлашни кўпайтириш, уларга катта имтиёзлар бериш кўзда тутилган. Агросаноат комплексининг барча соҳаларида меҳнатга ҳақ тўлаш такомиллаштирилади. Бу қишлоқ меҳнаткашлари моддий манфаатдорлиги ва турмуш фаровонлигини оширади.

Пленум қарорларига кўра қишлоқ жойларида қурилиш ишларини янада кучайтириш белгиланган. Колхоз ва совхозларда шинам турар-жойлар, мактаблар, даволаш ва мактабгача тарбия муассасалари, маданият уйлари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қурилади. Фақат шу йилнинг ўзида пойтахт областида 800 минг квадрат метрли турар-жойлар, 25 минг ўқувчи ўрнига эга бўлган мактаблар, 5450 ўринли болалар боғчалари, касалхона ва поликлиникалар фойдаланишга топширилди.

Бутун Совет Ўзбекистони қишлоқ меҳнаткашлари қатори пойтахт области деҳқонлари ва чорвадорлари ҳам шонли сана — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олаётирлар. Улар юбилей йили планлари ва олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

«Озиқ-овқат проблемасини ҳал этиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ҳар томонлама ривожлантириш эндиликда ғоят муҳим хўжалик ва сиёсий вазифадир» дейилади КПСС Марказий Комитетининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарорида. Ленинча кооператив план асосида, КПСС аграр сиёсатига амал қилган ҳолда қишлоқ хўжалигини жадал юксалтираётган Совет Ўзбекистони, шу жумладан пойтахт области меҳнаткашлари янги марралар сари дадил одимламоқдалар. Улар учун КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорлари жанговар ҳаракат программаси бўлиб қолди.

Асрий қолоқликка маҳкум этилган, миллий чекка ўлка ҳисобланган Ўзбекистон Совет ҳокимияти йилларида қишлоқ хўжалиги юксак даражада механизациялаштирилган, илғор фан ва маданиятга эга бўлган қудратли индустриал республикага айланди. Қишлоқ меҳнаткашлари бу ленинча кооператив планнинг изчил амалга оширилиши, жонажон коммунистик партиямизнинг доно аграр сиёсати самараси эканлигини яхши биладилар.

Л. БЕЛЯВСКИЙ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

Халқаро ҳаёт

РУМИНИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ 35 ЙИЛЛИГИГА

КАТТА ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН

БУГУН қардош румин халқи катта миллий байрам — Румыния Социалистик Республикаси эълон қилинганлигининг 35 йиллигини нишонлайди. Республика меҳнаткашлари бу шонли санани Румыния Коммунистик партияси XII съезди қарорларини изчил амалга ошириб, экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Румин халқи социалистик жамият қуриш йўлида катта ва шонли йўлни босиб ўтди. 1944 йилда Коммунистик партия ташаббуси билан мамлакатда Миллий демократик фронт тузилди. Бу буржуа-помешчиклар ҳокимиятини ағдариб ташлаш имконини берди. 1947 йил 30 декабрда Румыния Халқ Республикаси, деб эълон қилинди. 1965 йил августида қабул қилинган янги Конституцияга мувофиқ Румыния Социалистик Республика, деб аталадиган бўлди.

Халқ ҳокимияти йилларида республика саноати тараққий этган, қишлоқ хўжалиги жадал ривожланаётган, маданият гуллаб-яшнаётган мамлакатга айланди. Шуни айтиш кифояки, ҳозир саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш буржуа-помешчиклар ҳокимияти давридагига нисбатан 50 бараварга кўпайди.

Мамлакатда станоксозлик, тракторсозлик, автомобилсозлик, катта тоннажли кемасозлик, электр тепловозлари ишлаб чиқариш, экономиканинг нефть, энергетика, тоғ-кон, химия ва бошқа соҳалари айниқса жадал ривожланиб бормоқда.

Республика халқ хўжалигини ривожлантиришда Руминиянинг Ўзаро Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, биринчи навбатда Совет Иттифоқи билан ҳар тарафлама алоқалари кучайиб бораётганлиги ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлмоқда. СССР ёрдами билан Руминияда юздан ортиқ йирик саноат корхоналари ва бошқа объектлар қурилган.

Румыния Коммунистик партиясининг Бош секретари, Румыния Социалистик Республикасининг Президенти Н. Чаушеску СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида партияларимиз, мамлакатларимиз, халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик анъаналари руҳида румин-совет муносабатлари сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий ва бошқа соҳаларда узлуксиз ривожланиб боряпти, деб алоҳида таъкидлади.

Совет кишилари қардош румин халқини катта миллий байрам билан муборакбод этар эканлар, уларга социалистик қурилишда янгидан-янги улкан муваффақиятлар тилайдилар.

БУХАРЕСТ. Ғалаба майдонида халоскор совет солдатига ўрнатилган ҳайкал.

В. Мастюков фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

НОХУШ ТАХМИНЛАР

РИМ. (ТАСС). Италия экономикасини оғир даврлар кутмоқда. Италия саноат конфедерациясининг талабига биноан ўтказилган тадқиқот авторлари шундай хулосага келишди. Тўлов баланси камоматининг тобора ошаётганлиги, деб таъкидланади ҳужжатда, мамлакат бошидан кечираётган иқтисодий танглликнинг асосий белгиларидан биридир. Келгуси йилда тўлов балансининг камомати 6.000 миллиард лирага етиши кутилмоқда. 1983 йилда ишсизлик 1,2 процент кўпайди. Ташқи савдо балансининг камомати ҳозирги йилга нисбатан анча ошади.

ЛИВАН—ИСРОИЛ МУЗОКАРАЛАРИ БОШЛАНДИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Байрут жанубидаги Хальде шаҳарчасида Ливан—Исроил музокаралари бошланди, унда АҚШ делегацияси иштирок этмоқда.

Ливан томони шу музокараларга розилик бериб, БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 508 ва 509 резолюцияларига мувофиқ Исроилнинг босқинчи қўшинлари Ливандан дарҳол олиб чиқиб кетилишини энг асосий талаб сифатида ўртага қўйди. Ливан теварагидаги вазиятни «нормаллаштириш» керак деган сафсаталар билан ниқобланаётган Америка—Исроил агрессияси амалда Тель-Авив агрессиясидан энг кўп наф кўришидан, Ливан учун мутлақо номақбул шартларни унга тиқиштиришдан иборатдир. Бу шартлар суверен, территориал бутун, мустақил давлат сифатида Ливаннинг мавжудлигини хавф остида қолдиради.

Вазиятнинг ривожланиши иш айни шундай эканлигини кўрсатмоқда, ҳолбуки расмий Вашингтон ўзини гўё Яқин Шарқ можаросига жалб этилган барча томонларга «холис хизмат» қилаётган «воситачи» этиб кўрсатишга уриниб, анча куч сарфлади.

Аммо Оқ уй вакилларининг Яқин Шарқдаги чиранишлари халқаро, биринчи навбатда эса араблар афкор оммасини чалғитиш мақсадидаги найрангбозликдан бошқа нарса эмаслиги маълум бўлиб қолди. Тель-Авив билан «стратегик ҳамкорлик» — ҳарбий-сиёсий иттифоқ тўғрисида битим тузган (бу битимнинг тиғи араб давлатларига қарши қаратилган) Қўшма Штатлар амалда Исроилнинг Ливанга қарши агрессияси шериги бўлиб, Ливан ва Фаластин халқларига қарши қилинган қирғинлик учун, Исроил босқинчилари Ливанни ҳамон оккупация қилиб турганликлари учун агрессорлар билан бирга тўла жавобгардир.

Ҳозирги вақтда Америка дипломатиясининг регионадаги асосий куч-ғайратлари Рейганнинг «Яқин Шарқ ташаббуси» деб аталган ташаббусини тиқиштиришга қаратилгандир. Бунда Вашингтон «Кэмп-Дэвид жараёни» деб аталмиш жараённи боши берк кўчадан олиб чиқишга интилиб, дўқ-пўписа ва ошкора тазйиқ ўтказишгача ҳар қандай воситаларни ишга солмоқда.

Чунончи, Ассошиэйтед Пресс агентлиги хабар қилганидек президент Рейган Иордания қироли Ҳусайн билан олиб борган музокаралари чоғида араб мамлакатлари менинг планимни қабул қилмагунларича араблар билан Исроил ўртасида «тинчлик манфаатлари»ни кўзлаб бирон бир иш қилаолмайман деб тўғридан-тўғри айтган.

Ҳеч шубҳа йўқки, Қўшма Штатлар Хальдедаги ҳозирги музокараларни ҳам кўпчилик маъқулламаётган «ташаббус»га мувофиқ Америка билан Исроилга маъқул бўладиган «бартараф этиш»нинг бир қисми деб билмоқда. Бошқача сўзлар билан айтганда, гап яна Америка империализмининг араблар шарқини империалистларнинг ҳукмига бўйсундириш муддаоси тўғрисида бормоқда. Америка империализми агрессия қуроли сифатида Исроилга таянмоқда.

ЗАВҚСИЗ БАЙРАМ

ДАМАШҚ. (ТАСС). Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги босиб олинган ерларнинг аҳолиси янги йилни ташвишли бир вазиятда кутиб олмоқда. Фаластин ВАФА агентлигининг хабар қилишича, Исроил ҳарбий комендантининг қарорига мувофиқ Байт-Лахм шаҳрида ва унга туташиб кетган аҳоли пунктларида ҳамда фаластинликларнинг лагерларида, бир қанча бошқа шаҳарларда комендантлик соати жорий этилган. Байт-лахм шаҳрига бир неча минг нафар Исроил солдатлари қўшимча равишда келтирилган. Кўчаларда қуролсиз кишиларга исталган вақтда ўқ узишга тайёр турган юзлаб ҳарбий соқчилар кечаю кундуз навбатчилик қилмоқдалар. Айни вақтда босқинчилар шаҳарга олиб борадиган ҳамма йўлларни симғовлар ва қозиқлар билан тўсиб қўйдилар, йўл четларига танклар ва бронетранспортерларни жойлаштирдилар.

ТАБИИЙ ОФАТ ЖАБР-ДИЙДАЛАРИ

ЖАКАРТА. (ТАСС). Индонезиянинг мамлакат пойтахтидан 1.660 километр шарқда жойлашган Флорес оролида Рихтер шкаласи бўйича 6,3 балл куч билан ер қимирлади. «Синар харапан» газетасининг хабар қилишича, табиий офат оқибатида катта ўпирилишлар рўй берган, бунинг натижасида тўрт киши ҳалок бўлган, салкам олтмиш киши оғир жароҳатланган. Маҳаллий маъмурлар 2 мингдан кўпроқ кишини табиий офат рўй берган районлардан хатарсиз жойларга кўчиришган.

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИ ҲАЁТИДАН

«ПАРВОЗ»НИНГ ПАРВОЗИ

БУНДАН йигирма йил аввал В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бир гуруҳ ёш ишчилари завод цехларининг биридаги «Қизил бурчак»да, сўнгра эса пойтахтимизнинг Навоий кўчасидаги «Восток» клубида тўпланишиб ҳаваскорлик тўгараги ташкил этишга аҳд қилдилар. Дастлаб 10 га яқин санъатга меҳр қўйган ёшларни бирлаштирган бу бадиий коллективнинг эътибори ошиб, унинг қатнашчиларининг сафи ҳам кенгайиб ва мустаҳкамланиб борди.

— Ҳозир коллективимизда санъатга иштиёқи баланд 100 га яқин ишчи-ёшлар, студентлар иштирок қилмоқдалар,— дейди «Парвоз» ашула ва рақс халқ ансамблининг бадиий раҳбари ва дирижёри Шарифжон Жанайдаров.— Бу ёшлар заводда турли касбларда меҳнат қилиш билан бир қаторда Тошкент Политехника институтининг самолётсозлик факультети ва бирлашма қошидаги ҳунар-техника билим юртида таҳсил кўрмоқдалар, бўш вақтларини куй, қўшиқ ва рақс ўрганишга сарф этмоқдалар.

Коллективимиз ўз мухлислари ҳузурида тез-тез янги концерт программаларини намойиш этиб туришади. Улар комсомол йўлланмаси билан республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида бўлишиб, йирик қурилиш бунёдкорлари, пахтакор ва чорвадорларга ўз маҳоратларини кўрсатдилар...

«Парвоз» ансамблининг ижодий йўлига ҳавас қилса арзийди. Самолётсозларнинг севимли коллективи республикамиз миқёсида ўтказилаётган барча санъат кўрик-конкурслари ва музика фестивалларида фаол иштирок этиб келмоқда. Ансамбль музика санъатини актив тарғиб қилганлиги учун 1974 йили «Халқ ансамбли» деган фахрли номга лойиқ деб топилди. 1975 йилда эса улар Болгарияда ўтказилган социалистик мамлакатларнинг фольклор фестивалида иштирок этишдек катта шарафга муяссар бўлдилар. «Парвоз»нинг ижодий изланишлари 1976 йилда Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти билан тақдирланди. Ҳаваскор санъаткорлар бу катта эътиборга ҳамиша лойиқ бўлиш учун тинмай изландилар, ансамбль репертуарини яхшилаш ва уни янги куй, қўшиқ ва рақслар ҳисобига бойитишга алоҳида эътибор берилди. Натижада, «Парвоз»нинг шуҳрати минг-минглаб томошабинларнинг қалбидан мустаҳкам жой ола бошлади. Ансамбль иштирокчилари 1975 ва 1977 йилларда халқ ижодининг Бутуниттифоқ фестивалида катта олтин медални қўлга киритишга муваффақ бўлишди. 1978 йилда эса Дрезден шаҳрида ўтказилган социалистик мамлакатлар ишчи-ёшларининг фестивалида ансамбль солисти Ёқутхон Салоҳова олтин медаль билан тақдирланди.

«Парвоз» ансамбли комсомол йўлланмаси билан No'қоратупроқ ерларни ўзлаштираётган бунёдкорлар, Байкал-Амур магистрали, Саян-Шушенск ГЭСи қурувчилари ҳузурида ҳам қизиқарли концерт программаларини кўрсатдилар.

— Репертуаримиздан Совет Иттифоқи халқлари ва шунингдек, Шарқ мамлакатларининг энг яхши қўшиқ ва рақслари мустаҳкам ўрин олган,— дейди коллективнинг музика раҳбари Абдулҳамид Мирҳамидов.— Ансамблнинг ўз мухлислари ўртасидаги эътиборининг ошишида Озода Абдураҳмонова, Эътибор Муллажонова, Мансур Маъмуров, Соат Шарипов, Дилбар Мўминова, Ҳусан Носиров, Муҳаббат Жўраева каби истеъдодли ёшларнинг самарали изланишлари эътиборга сазовордир. СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигига атаб тайёрланган концерт программамизда «Ўзбекистон» сюитаси, «Янгиер ёр-ёри», «Пахта терсам» каби қўшиқ ва рақслар санъат ихлосмандлари томонидан катта қизиқиш билан қарши олинди...

Замонавий архитектура ютуқлари асосида бунёд этилган муҳташам Самолётсозлар маданият саройи яқинда беҳад гавжум бўлди. Санъат ихлосмандлари ўзларининг севимли коллективлари — «Парвоз» ашула ва рақс халқ ансамбли ташкил этилганлигига 20 йил тўлганлигини тантанали нишонладилар.

Р. ҒАНИЕВ.

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

ЁН ҚЎШНИЛАР — ЖОН ҚЎШНИЛАР

Тошкент шаҳрининг Октябрь районида ажойиб бир маҳалла бор. Номи ҳам ўзига яраша — «Илғор». Уни шу ерда яшовчи турли миллат вакиллари ўз қўллари билан барпо қилишган. Маҳалладаги клуб, идора ва бошқа маданий-маъмурий бинолар жамоатчилик ёрдамида қад кўтарган.

Катта оиланинг катта қозони, катта бошлиғи бўлади деганларидек, бу маҳалланинг ҳам ўзига хос ташвишлари, ўтмиши 72 хил наққга солиб сўзлагувчи хилма-хил кишилари бор. Улар орасида сувоқчилар, ғишт терувчилар, уста дурадгорлар ҳам кўплаб топилади. Барчаси яхши кунларда ҳам, оғир дамларда ҳам бамаслаҳат иш юритиб иноқ тотув яшаб келишяпти.

Боғ проездидаги 29-уйни катта-кичик яхши билишади. Бу хонадонда белорус ва рус миллатининг бир ёстиққа бош қўйган икки фарзанди истиқомат қилишади. Эвелина Васильевна билан Николай Андреевични муҳаббат ришталари боғлаганига анча йиллар бўлди. Уларнинг қизлари Люда ва Наташа куёвлари Ҳусан ва Анвар ҳамда набиралари Сайёра, Лола, Алишер, Гўзаллар билан жам бўлиб келишса хонадонда бамисоли базм бошланади. Зум ўтмай хабар топган девор дармиён қўни-қўшнилар — ўзбеклар, руслар, қозоқлар, тунганилар ҳам етиб келишади.

Николай Андреевич аслида Белоруссиянинг Липки қишлоғида туғилиб ўсган. Ёшлигида билимли бўлишга астойдил интилди. Бироқ кутилмаганда бошланган уруш ёш йигитнинг орзуларини чиппакка чиқарди.

Кичик лейтенант Николай Тюхай Улуғ Ватан уруши тугагандан сўнг ҳаёт тақозоси билан Тошкентга ташриф буюрди-ю, автомобиль ремонт заводига ишга кирди. Сўнгра шу ерда тошкентлик Эвелина Васильевнага уйланиб, «Илғор» маҳалласида яшай бошлади.

Тили саломга мойил, серғайрат, хушчақчақ бу йигит кўп ўтмай маҳалла кишилари назарига тушди. Кексалар уникига тез-тез чиқиб турадиган, ўз навбатида уйларига меҳмонга таклиф этадиган бўлиб қолишди. У ҳам ўзини четга тортмади.

Ишдан бўш вақтларида маҳалладаги маъмурий бинолар қурилишида фаол қатнаша бошлади.

Қиш кунлари маҳалладагилар бир пиёла чой устида суҳбат қуришар экан, Николай ҳаммани оғзига қаратиб қўярди. Хатинь қишлоғи ва Брест қалъасининг фожиалари. «Шараф» қўрғонининг бунёд этилиши таърифини, кўрган-билганларини марок билан бирма-бир эсга олади. У шундай жонли сўзлайдики, эшитган одам у билан янада яқинроқ танишгиси, қалинроқ дўст бўлгиси келади.

Кунларнинг бирида қўни-қўшнилар ва улфатлар билан бирга у ҳам тўйга ташриф буюрди. Карнай, сурнай, ноғора, миллий музика садосига рақсга тушган йигит-қизлар Николайнинг диққатини жалб этди. Ўзини тутиб тура олмади, қўл кўтариб даврага тушди. Қувончдан оғзи қулоғида, бўйни сарак-сарак, қўл-оёқлар нафис ҳаракатда. Жозибали рақснинг гувоҳи бўлган меҳмонлар бир лаҳза жим бўлиб қолишди. Қарсак-қарсакка уланиб кетди.

Шу-шу тўй бўлди дегунча Николай тўн кийиб, белига шоҳи белбоғ боғлаб олади. Пешонасига ўзбекчасига қўқон дўппини қўндириб, музика оҳангига қараб рақсни бошлайди. Унинг ўйини томошабинларни дарров сеҳрлаб қўяди. Чор атрофдан «Яша, Никола», «Отангга раҳмат» деган хитоблар эшитилади.

Эвелина Васильевна ўзбекча ўйинга тушолмайди. Лекин тўйхона бурчагидан боқиб эрининг рақсга тушганини хўб томоша қилади. Ҳар вақт ҳам ўзини тута олмайди, хурсандчиликдан кулгани-кулган.

Никола дафн маросимларидан ҳам қолмайди. Ким бўлишидан қатъий-назар азадор кишиларни кўрса, йўл-йўлакай тобутга яқинлашади, пайт пойлаб унинг бир чеккасини елкага олади.

Боғ проездидаги 29-уйнинг эшиги доимо очиқ. Бу хонадонга одамларнинг тез-тез иши тушиб туради. Лекин бирон марта ҳам кўнгли тўлмай чиқиб кетганларни эслаш қийин. Хонадон ҳамиша обод ва шодон, унинг эгалари эса эл хизматига ҳозиру-нозир...

З. ЭГАМБЕРДИЕВ.

ЯНГИ ЙИЛ ТАРАДДУДИ.

В. Портнов фотолари.

Реклама ва эълонлар

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

1—9 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

«ВОСКРЕСЕНЬЕ» РОК ГРУППАСИНИНГ

ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМ ПРОГРАММАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Солистлар: Алексей РОМАНОВ, Петр ПОДГОРОДЕЦКИЙ, Вадим ГОЛОТВИН, Игорь КЛЕНОВ, Владимир ВОРОНИН.

Бадиий раҳбар — Аванес МЕЛИК-ПАШАЕВ.

ТОМОШАЛАР: 1, 3, 4, 5, 6, 7 январь соат 17 ва 20.00 да; 2, 8, 9 январь соат 14, 17 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида сотилади.

КАССАЛАР ҳар куни соат 10 дан 20.00 гача очиқ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Справкалар олиш учун телефонлар: касса — 46-03-12, 46-70-31; администратор — 46-07-53, 46-68-77.

ҲУР РЕСПУБЛИКАЛАР БУЗИЛМАС ИТТИФОҚИ

СССР ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЯНГИ НАШРЛАР:

Р. Г. АБДУЛАТИПОВ, Т. Ю. БУРМИСТРОВА. СССРда ленинча интернационализм сиёсати: Тарих ва ҳозирги замон. Москва, «Мисль» нашриёти, 1982 йил, Баҳоси — 1 сўм.

Э. А. БАГРАМОВ. Ғоялар курашида миллий масала. Москва. Сиёсий адабиёт нашриёти, 1982 йил. Баҳоси — 1 сўм 40 тийин.

Миллий масалада икки концепция — ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТИК ВА МИЛЛАТЧИЛИК концепциясининг қарама-қаршилиги очиб берилади.

А. И. КОЗЛОВ. СССР миллатлари: Этнодемографик обзор. Қайта ишланган ва тўлдирилган 2-нашри. Москва. «Молия ва статистика» нашриёти, 1982 йил, иллюстрациялар. Баҳоси — 1 сўм 60 тийин.

АБАДИЙ: Советлар мамлакати қардошлиги тўғрисидаги китоб; Очерклар, ҳужжатлар, воқеалар солномаси. Москва, Сиёсий адабиёт нашриёти, 1982 йил, иллюстрациялар. Баҳоси — 1 сўм.

Б. Н. ПОНОМАРЕВ. Ривожланган социализм босқичида КПССнинг ленинча миллий сиёсати ва унинг халқаро аҳамияти: 1982 йил 28 июнда Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясидаги доклад. Москва. Сиёсий адабиёт нашриёти, 1982 йил. Баҳоси — 10 тийин.

П. Т. ТИМОФЕЕВ. Ишчилар синфи миллий кадрларининг шаклланиши: Совет ишчилар синфининг қарор топиши тарихидан. Москва. «Мисль» нашриёти, 1982 йил. Баҳоси — 1 сўм 30 тийин.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ 60 ЁШДА. 24 та муқоваланган фотомонтаж плакатлар комплекти. Москва. «Воениздат», 1982 йил. Формати 60x90. Баҳоси — 1 сўм 02 тийин.

Қ. Х. ХОНАЗАРОВ. СССРда миллий тил проблемасининг ҳал этилиши. Тўлдирилган 2-нашри. Москва, Сиёсий адабиёт нашриёти, 1982 йил. Баҳоси — 70 тийин.

ҲУРМАТЛИ КИТОБХОН!

Ижтимоий-сиёсий адабиётларни тарқатувчи китоб магазинларига СССР олтмиш йиллигига бағишланган турли-туман нашрлар келиб турибди.

«СОЮЗКНИГА».

«РЕКЛАМА» марказий реклама агентлиги.

ИШЧИ МУХБИРЛАР УНИВЕРСИТЕТИДА

«ГАЗЕТАДА ШЕЪРИЯТ ВА ПРОЗА»

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Унда газета редакторининг ўринбосари С. Мусаев КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этишда ишчи мухбирлар олдида турган вазифалар тўғрисида суҳбат ўтказди.

«Совет Ўзбекистони» газетаси ходими, ёш ёзувчи Ғаффор Хотамовнинг газетада шеърият ва проза мавзуидаги суҳбати ҳам тингловчиларда чуқур таассурот қолдирди.

СПОРТ

ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ СПОРТЧИЛАРИ

Жаҳон футбол чемпионатида миллионлаб мухлислар ҳурматини қозонган Италия командаси ҳужумчиси Паоло Росси ТАССнинг анъанавий анкетаси сўровига кўра 1982 йилги жаҳоннинг энг яхши спортчиси деб тан олинди. Жаҳон чемпиони ва рекордчиси, сузувчи Владимир Сальников иккинчи ўринни, учинчи—тўртинчи ўринларни эса Европа чемпиони ва жаҳон рекордчиси ГДРлик Марина Кох билан Буюк Британия ўқ курашчиси Дейли Томпсон эгалладилар.

Энг яхши спортчиларни аниқлашда беш қитъанинг 31 миллий ахборот агентликларининг вакиллари иштирок этди.

БЕШ ҒАЛАБА, БИР МАҒЛУБИЯТ

Куйбишев шаҳрида олий лига командаларининг навбатдаги босқич ўйинлари тугади. Тошкентлик баскетболчилар беш учрашувда ғолиб келиб, охирги турда Вильнюснинг «Статиба» командасига 96:97 ҳисобида ютқазишди. Спортчиларимиз 28 очко билан 9—12 ўринлар учун даъвогарлик қилаётган тўрт команда жадвалини бошқариб боришмоқда.

Одил ЁҚУБОВ

Кўҳна дунё

(РОМАНДАН ПАРЧА)

...Мана, шундан бери тўлғаниб ётибди, ёлғиз оғриқдан эмас, нотинч ўйлардан, кўрган тушларидан, юрагини чулғаб олган совуқ ваҳима ва адолатсизлик туйғусидан тўлғаниб ётибди.

Е парвардигори олам! Осий бандангни ўзинг кечириб, уни ўз ҳифзи-ҳимоятингда сақлагайсен! Ва лекин... бу не кўргилик экан, ким, ожиз банданг султон Маҳмуд, ҳақ ва ҳидоят йўлида қирқ йил сурон солиб, машриқдан мағрибгача неки мажусийлар ва ғайридинлар бор, барчаси билан олишса, пойқадами етган эл борки, ҳамма ерда Қуръони мажид сўзини ёйса, бу йўлда унга қирқ йил зафар устига зафар келтирсангу, энди роҳат-фароғатда кун кечирмоқ маврида келганда, уни бу бедаво дардга мубтало қилсанг? Ҳайҳот! Агар бу дард чиндан ҳам бедаво бўлса, унда амирал муслимин аталмиш гуноҳкор бандангнинг қирқ йиллик тоату ибодатидан не фойда?

Йўқ, ноумид шайтон! Кеча назм аҳлининг султони, сарой шоири Унсурий яхши хабар топиб келди. Бу хабарни у мажусийлар тилида битилган эски бир рисолада ўқиган эмиш. Машриқ мамлакатларидан бирида, ҳудудсиз уммонлар орасидаги мўъжаз бир оролда «неъмати илоҳий» аталмиш мўъжиза бир дарахт ўсар эмиш. Кимки бу дарахтнинг мевасини истеъмол қилса ҳамма дардларидан фориғ бўлиб, чол бўлса навқирон йигитга, кампир бўлса бокира қизга айланур эмиш...

Султон аввал дарғазаб бўлди, кейин хиёл ўйлаб кўриб, барча алломаларни эрталабки машваратга чақиртирди. Чақирилган алломалар фасида ҳозиргина тушига кирган Абу Райҳон Беруний ҳам бор. Ким билсин. Унсурий айтган неъмати илоҳий қайда ўсади, балки у билар? Ахир у кўп йиллар ҳиндлар юртида турган, шаҳарма-шаҳар кезган, уларнинг ҳамма ишларини ўрганиб, ҳатто кўҳна китобларигача мутолаа қилган... Шояд ул неъмати илоҳий тўғрисида шу эски китобларда аниқ бир нарса баён этилган бўлса! Ҳар қалай ҳеч ким билмаса ҳам, ҳакими даврон аталмиш анов такаббур ҳазрат Ибн Сино билмоғи даркор! Не чора? Мана уч ойдурки, султоннинг икки кўзи Хуросон йўлида, аммо юборган содиқ мушрифларидан[1] ҳануз дарак йўқ. Биров ул ҳакими даврон йўлга чиққан деса, биров Ғазнага келишни истамай, бошини олиб қочган дейди...

Аттанг, бундан уч ой аввал, султон ул бетавфиқ ҳакимга энг ишончли надими, ариз[2] Абулвафо Сариқни юборар экан, бу ишни ҳаммадан, ҳатто Хуросонга юриш қилиб, шу кунларда Исфаҳонда лашкар тортиб турган ўғли амир Масъуддан ҳам сир сақлашни илтимос қилган эди. Ким билсин, эҳтимол, элчиларни Ҳамадон ҳокими Алоуддавлага эмас, ҳозир Исфаҳонда турган шаҳзода Масъудга йўллаганида... Йўқ... султон унга, ўз пушти камаридан бўлган зурриётига ишонмайди. Чунки билади: шаҳзода Масъуд ўзи Исфаҳонда бўлса ҳам икки қулоғи Ғазнада, падари бузрукворининг ўлими тўғрисидаги хабарни кутиб ётибди. Бу бемеҳр зурриёти ҳазрат Ибн Синони бу йўлдан қайтарса қайтарадики, хаста падарига юбормайди, йўқ, зинҳор юбормайди!

Ўғлини эслаши билан султоннинг кўкрагида алам аралаш исёнкор бир туйғу «лов» этиб ёнди-ю, қоқсуяк қўлларини гиламга тираб аста ўрнидан турди.

— Астоъфурулло, астоъфурулло!..— Султон қорнидаги «типриатикон»ни уйғотиб юборишдан қўрқиб, кўзларини юмганича бир нафас қимир этмай турди, сўнг токчадаги шамлардан бирини олиб йўлакка чиқди.

Шифтдаги биллур қандилларда милт-милт ёнган битта-яримта шам шуъласида ҳудудсиз йўлак бўм-бўш ва аллақандай сирли туюлди. Унинг охири кўринмас, икки томондаги тилла тасмалар билан қопланиб, дур ва забаржад билан зийнатланган беҳисоб эшикларнинг ҳаммаси берк, тиқ этган товуш эшитилмас эди. Во дариғ! Сарой аҳли қайда? Унинг энг инонган надимлари, вазиру вузароси, ишончли лашкарбошилари қайга гумдон бўлди? Бош вазири Али Ғариб, суюкли надими Абул Ҳасанак нечун кўринмайди? У, кимсан амирал мўъминин султон Ғазнавий бедаво бир дардга мубтало бўлиб, ўз ўтида ўзи қовурилиб ётса-ю, унинг саховати ила юксак мартабаларга эришган бу вазиру вузаро, унинг инонган тоғлари бўлмиш бу амиру умаролар осойишта уйқуда ётса, ёхуд ёш канизлари билан ўз ҳарамларида ўйнашиб, кайфу сафо қуриб ўтиришса? Йўқ! Кайфу сафо қуриб ўтиришибдими ул иблислар, ёхуд бирор хилватга яшириниб олиб, уни тожу тахтдан мосуво қилмоқ режаларини тузиб ётишибдими? Тириклигида унга кафан бичиб, бирор гўшада фиску фужур қурмоқдами ул бетавфиқлар?

Амирал мўъмининнинг азалдан бир одати бор: нироқдан бўлса ҳам хатар шабадасини сезганда ғазаби шердай жўшиб, вужудида шер кучи уйғонади. Бу сафар ҳам шундай бўлди-ю, бир қўлида фил тишидан зеб берилган арғувоний асо, бир қўлида дирдир титраган шам, нимқоронғи йўлак бўйлаб юриб кетди. У бир неча қадам босгач, асоси билан ўнг томондаги эшикни туртиб очди. Хона зим-зиё эди. Ундан қандайдир совуқ бир нафас келгандай, гўшанинг энг тупкарисида, зулмат ичида аллақандай бир нарса қимирлагандай туюлдию, султон юраги «шув» этиб орқага тисарилди. Шу-шу бошқа эшикларни очишга юраги дов бермай, беш-ўн қадам босди. Лекин ўнг қўлдаги дур ва садаф терилган икки тавақали залворли эшикни кўрганида беихтиёр тўхтади, бир зум иккиланиб тургач, уни асоси билан аста туртди. Бу — машваратхона эди!

Деворлари оқ мармар билан қопланган ўрдадай кенг машваратхонанинг шифтидаги биллур қандилда бир неча шам ёнар, бу шамлар шуъласида тўрдаги суянчиқларига жавоҳирлар қадалган олтин тахт жило сочиб ярқираб турарди... Қуббасимон ложувард шифти соф тилла билан зийнатланган бу хонада энг муҳим машваратлар ўтар, давлат аҳамиятига молик масалалар ҳал қилинарди. Эртага бўладиган алломалар анжумани ҳам шу ерда ўтмоғи лозим.

Султон юраги алланечук бўлиб ичкарига кирди. Жимжит. Тиқ этган товуш йўқ. Ана, тўрт томондаги меҳробсимон жойларда забт этилган юртларнинг кўк, сариқ, оқ туғлари турибди! Мағлуб туғлар! Мағлуб лашкарбошиларнинг олтин ва кумуш дубулғалари, тиллодан жило берилган совут ва қалқонлари осиб қўйилган. Уларнинг ёнида бандларига лаъл ва забаржад эгри қиличлар, ўқ терилган чарм садоқлар, суяк сопли ханжарлар, узун-қисқа тиғлар... Бу қуроллар, бу совғаларнинг ҳар бири бир достон! Султон Маҳмуд Ғазнавийнинг беҳисоб юришлари, суронли сафарларидан ҳикоя қилувчи бебаҳо достонлар... Султон бу ўлжаларнинг қайси бирини қўлига олса лоп этиб ўша музаффар жанг кўз олдига келади, забун бўлган не-не лашкарбошилар, ман-ман деган амирлар, калондимоғ ҳокимлар, шоҳлар эсига тушади. Бутқул рўйи заминдан, ҳатто Чин ва Румдан келган элчилар бу бебаҳо ўлжа, ранг-баранг товланган бу мағлуб туғларни кўрганда дамлари ичига тушиб кетади. Мана соф тилладан ясалиб, ҳошияларига ёқут, лаъл ва жавоҳирлар қадалган улкан қалқон. Унинг ёнида нозик олтин халқалардан ясалган катта совут... Кашмир подшосидан олинган совға!.. Эсида бор: ҳарамида мингдан ортиқ канизи бўлган бу алпқомат, калондимоғ шоҳ майдонга қутурган жанговар фил миниб чиққан эди. У, Султон Маҳмуд эса қутурган филдан тап тортмай қора қашқа арғумоғини ўйнатиб, майдонга мардонавор кириб борганди. На қутурган филнинг мудҳиш наъраси қулоғига кирган, на ваҳимали важоҳати кўзига кўринган эди ўшанда! Султон қўрқувдан осмонга сапчиган қора арғумоғини аччиқ қамчилаганича жанговар фил устига бостириб борган, борган-у оёқларини узангига тираб, бир зарб билан калондимоғ шоҳни фил елкасидан учириб юборганди ўшанда!..

Султон тўсатдан кўз олди қоронғилашиб, қўлидаги арғувоний асони қулочкашлаб осмонга отди. Фил суягидан жило берилган оғир асо олтин тахт тепасидан учиб ўтиб, тўрдаги қурол-аслаҳалар устига бориб тушди. Жойидан кўчган совут ва қалқонлар бир-бирига тегиб, ўрдадай кенг машваратхонани даранглатиб юборди. Қўнғироқдай тиниқ бу мусаффо овоз машваратхонанинг қуббасимон ложувард шифтида акс садо бериб узоқ янградию, аста тинди. Тинган заҳоти, йўлакнинг икки ёнидаги беҳисоб эшиклар шарақшуруқ қилиб очилди, йўлакда ваҳимали шивир-шивирлару, тап-тап оёқ товушлари эшитилди. Сўнг ранги қув ўчган, қизил банорас тўни остидан оппоқ лозимлари кўриниб турган, хушқад, хушсурат вазир Абул Ҳасанак кўринди, унинг кетидан бош вазир Али Ғарибнинг қип-қизил юмалоқ юзи бир зум кўзга чалинди-да яна ғойиб бўлди.

Абул Ҳасанак пойгакка тиз чўкиб, ер ўпди.

— Офтоби олам!..

— Офтоби олам!..— деди султон негадир лаблари аянчли титраб.— Ажалимдан беш кун бурун менга кафан бичиб нево йўлига ўтдингми, баттол?

— Валинеъмат!

— Ўтмаган бўлсанг... қайга гумдон бўлдинг? Ул мешқорин Али Ғариб қайда? Нечук инонган мушрифларимдан ҳануз дарак йўқ? Қачон келади, ул бетавфиқ Ибн Сино?

— Келадур, пушти паноҳ!.. Яқин кунларда етиб келмоғи даркор!

— Шу бу кун етиб келмаса... дорга тортамен! Барчангни дорга тортамен. Тузимни ичиб, тузлиғимга тупурган нобакорлар! Уқдингми, муртад? Шу бу кун...

— Уқдим, пошшойи олам!

— Уқсанг, чақир алломаларни! Машваратга чақир дарҳол!..

[1] Мушриф — элчи, махсус чопар; [2] Ариз — ҳарбий девон соҳиби, вазир.

Боши газетанинг ўтган сонида.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинатига

йигирувчилар, тўқувчилар, йигирув ва тўқимачилик дастгоҳлари мастери ёрдамчилари, слесарь-сантехниклар, токарлар, электромонтёрлар.

Касб-ҳунари бўлмаганлар 6 ой давомида бевосита ишлаб чиқаришда ўқитиладилар.

Ўқиш даврида ойига 70—90 сўм миқдорида стипендия берилади.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитларни ишга расмийлаштиришда 100 сўм миқдорида бир йўла бадалсиз ёрдам берилади, ишнинг дастлабки 6 ойи мобайнида бир марта бепул овқат (тушлик) билан таъмин этилади, ётоқхонада турувчи ёлғиз кишилардан дастлабки 6 ой мобайнида тўлов ҳақи олинмайди.

Комбинат ҳузурида ёшлар учун аёллар ва эркаклар ётоқхоналари, болалар боғчаси ва яслилар, кечки тўқимачилик техникуми ва институтга кириш учун тайёрлов курслари, ишчи-ёшлар ўрта мактаби, спорт базаси, тўқимачилар маданият саройи, ҳаваскорлик киностудияси, Тошкент денгизи районида дам олиш зонаси, «Бўстонлиқ» пионер лагери, профилакторий, барча врачлик кабинетлари ва стационари яхши жиҳозланган медицина-санитария қисми, ёрдамчи хўжалик «Тўқимачи» совхози мавжуд.

Комбинатда камида икки йил ишлаган яхши ишчиларга ҳар йили тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кундузги бўлимига йўлланма берилади, стипендияни корхона тўлайди.

Тўқимачилик комбинати базасида 4 та ҳунар-техника билим юрти ишлаб турибди. Уларда тўқимачилик касблари бўйича малакали ишчиларни тайёрлаш амалга оширилади.

10-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — бир йил. Ўқувчиларга ҳар ойда 70 сўм миқдорида стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги иш ҳақининг 50—100 проценти тўланади.

8-синф маълумоти билан қабул этилган ўқувчилар касб ўрганиш билан бирга ўрта маълумот ҳам оладилар ва кунига 3 мартадан бепул овқат билан таъминланадилар.

Барча 4 ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари йилига бир марта иш формаси ва кишилик кийими билан таъминланадилар.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
Ленин район пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти — 2 квартал, 3-уй.
Ҳамза район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
Фрунзе район пункти — Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
А. Икромов район пункти — 22-квартал, 13-уй.
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
Сергели район пункти — Спутник массиви, 2-квартал, 69-уй.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/XII да Келинлар қўзғолони (14.00), Юрак операцияси (19.30), 1/I да Келинлар қўзғолони (13.00), Олтин девор (19.30), 2/I да Бой ила хизматчи (12.00), Соқов рицарь (19.30).

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 06112. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1760. 11